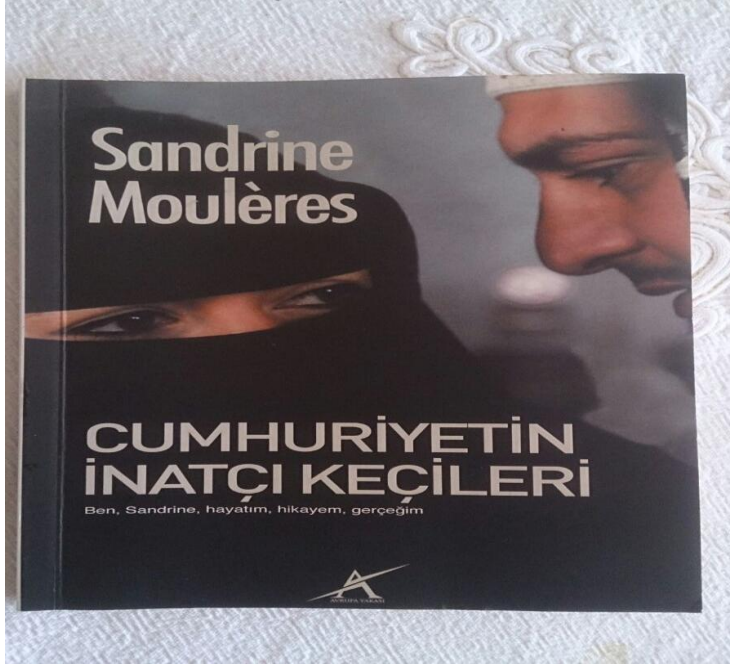

CUMHURİYETİN İNATÇI KEÇİLERİ

-Ben Sandrine; hayatım, hikâyem, gerçeğim-

Sandrine Moulères

AVRUPA YAKASI

Yayın No: 27

1. Baskı Nisan 2011 İstanbul

Çevirmen: Derya ÖZTÜRK

İÇİNDEKİLER

Teşekkürler- 1

Editör notu- 2

I. KISIM 2

Bir tutanak nasıl devlet meselesine dönüştü? - 2

BENİM HAKKIMDA KONUŞULANLARI

HİÇBİR ZAMAN DUYMAMALIYDINIZ- 2

I. BÖLÜM

SORUN ÇIKARAN YİRMİ İKİ EURO'LUK BİR TUTANAK- 2

II. BÖLÜM

SÖZDE SUÇLULAR MI?- 5

III. BÖLÜM

ERTELENMİŞ BİR DURUŞMA- 8

IV. BÖLÜM

LIES HEBBADJ CUMHURİYETİN GÜNAH KEÇİSİ Mİ?- 9

II. KISIM

Şu ana kadar kimseye rahatsızlık vermemiş bir hayat

ÖNYARGILARINIZI BİR KENARA BIRAKIN- 11

I. BÖLÜM

HUZURLU BİR ÇOCUKLUK- 12

II. BÖLÜM

BİR DİN, EVET, AMA HANGİ İNANÇ?- 13

III. BÖLÜM

DİN DEĞİŞTİRME YOLUNDA- 15

IV. BÖLÜM

BEKLENMEDİK BİR TEKLİF- 17

V. BÖLÜM

LONDRA VE PEÇE- 20

VI. BÖLÜM

DUBAİ: BİR KEŞİF YILI- 23

VII. BÖLÜM

NANTES'DA SAKİN BİR HAYAT- 25

VIII. BÖLÜM

DUBAİ'DE BİR EĞİTİM YILI- 26

IX. BÖLÜM

MEKKE'YE HAC YOLCULUĞU- 28

DEVAM EDECEK- 29

Teşekkürler

Beni tanıyan tanımayan, Müslüman olsun ya da olmasın, destekleyen ve hala desteklemeye devam eden herkese teşekkür ederim.

Editör Notu

12 Mayıs 2010 tarihinde, kanunun “**herhangi bir itiraz edilemez gerekçeye**” dayanmadığını varsayarak peçeli çarşafın giyilmesinin yasaklanması ile ilgili hükümet tarafından ileri sürülen kanun tasarısının aksine bir karar veren Devlet Meclisinin kararının ötesine geçen Parlamento, 13 Temmuz tarihinde kanun metnini ezici bir çoğunlukla kabul etmiştir. Sandrine Mouleres peçe takmayı seçerek kadın, anne ve vatandaşlık hayatından feragat mi etmiştir? Buna razı olarak hissedilen şiddete kendi şiddetini de mi eklemektedir? Parlak bakışı tehlikeli ve ani bir esinin meyvesi midir? Kamu düzenini mi bozmaktadır? Sandrine Mouleres’in dediği gibi bu tanıklık sadece bir yolu, kendi yolunu anlatmaktadır ve hiçbir şekilde evrensel bir eğilim değildir. Kendi kelimeleriyle, kendine göre kelimelerle yazılmıştır. Bazıları bu kitabın basılmasının aşağılama hakkının kabul edilmesi ve hatta daha da çirkinini bunun savunulması, tarikatçılığın desteklenmesi ve dinin yayılmasının teşvik edilmesi olduğunu söyleyeceklerdir. Bütün bu hoşgörüsüzlüğe rağmen, bazıları hala ifade özgürlüğüne karşı olduğumuzdan yakınmaktadır.

I. KISIM

Bir tutanak nasıl devlet meselesine dönüştü?

BENİM HAKKIMDA KONUŞULANLARI HİÇBİR ZAMAN DUYMAMALIDINIZ...

Ne benim ne de Liés Hebbadj hakkında konuşulanları duymamalıydınız. Ancak Allah başka türlü düşündü. Nantes banliyösünde dedikodulardan uzak, çocuklarımızın öğretmenleri tarafından takdir edilerek, varlığımızı yorumladığımız ölçüde en iyi şekilde sürdürmeye çalışarak daima sakin bir hayat geçirmekteydik. Başka bir deyişle, diğerlerinin arasında, bir takım Müslüman öğretilerine göre. Bu inanç nedeniyle on yıl önce peçe takmaya karar verdim. Ve dolayısıyla çarşafli olarak araba kullanmaya. Sadece gözlerimi açıkta bırakan koyu kıyafetim ile fark edilmiyor gibi davranmıyorum ve hiç kuşkusuz diğer şoförlerden daha sık etrafımı kontrol ediyorum. Ancak polis memurları aracın evraklarını incelemekle yetiniyordu; onlara ruhsatımı gösterirdim ve beni tanıyabilmeleri için çarşafımı çıkarırdım. Peçem yüzünden hiçbir zaman hakkımda tutanak düzenlenmemişti. Böyle bir ihlalin hayatımı alt üst edeceğini, bir cezaya itiraz etmenin bu boyutlara gelebileceğini, gazetecileri kontrolsüz bir sürü halinde çekebileceğini, karnımda bir düğüm ve boğazımda bir sıkma hissiyle her gece uykusuz kalmama neden olabileceğini hayal edemezdim.

Hikâyeyi biliyorsunuz. Veya daha çok medyada size az veya çok özetlenmiş, düzenlenmiş bir şekilde anlatılanları biliyorsunuz. Benim ve Liés hakkında sadece bizimle ilgili verilmek istenen ve sizin yerinizde olsaydım beni de aynı ölçüde ürkütecek olan resme sahipsiniz... Bakış açınızı değiştirmeme, bir ihlalden mahkemeye ve mahkemeden bir devlet meselesine nasıl dönüştüğümüzü anlatmama izin veriniz.

I. BÖLÜM

SORUN ÇIKARAN YİRMİ İKİ EURO'LUK BİR TUTANAK

Ters yönden iki motorlu polis geldiğinde sakın bir şekilde araba kullanıyordum. Yanımdan geçtiler ve camdan bir göz attılar. Dikiz aynamdan birkaç metre uzaklıktaki göbekten yarım tur attıklarını fark ettim. Benim hizama geldiklerinde ikisinden biri durmamı işaret etti. Hemen bu talimatı yerine getirdim. Bana yaklaştılar ve büyük şaşkınlığının üzerine agresif bir ses tonu ile;

- **“Ülkenizde bu işin nasıl yürüdüğünü bilmiyorum ama bizde bu şekilde giyinilmez”** dedi. Çok şaşırdım. Ancak karakterimin gücüne sadık kalarak sarsılmamaya çalıştım. Doğrudan yanıt verdim:

- **“Sizin ülkeniz, aynı zamanda benim ülkemdir; çünkü köken olarak Fransızım.”**

İsrarcı olmadı ve peçemi çıkarmadan önce hiç ayak diremeden kendi evraklarımı ve aracın kontrolünü gerçekleştirdi. Bu durumda çarşafımı çıkarmak benim için bir sorun teşkil etmemektedir; çünkü İslam’a göre yetkili makamlar istediğinde çarşafımı çıkarmam gerekmektedir. Ancak benimle işleri yine de bitmemiştii; bilmem hangi tekerin, farın veya dikiz aynasının kusurlu olduğunu araştırmak için arabanın etrafında dikkatle tur attı. Ancak sorun yoktu. Tekrar bana doğru geldiğinde, yine de hakkımda tutanak tutacağını açıkladı. Tamamen şaşırmış bir şekilde:

- **“Hangi gerekçeyle olduğunu öğrenebilir miyim?”** diye sordum.

- **“Giyiminiz nedeniyle”** dedi.

Vazgeçemedim. Sakın kalmaya çalıştım -polis memuruna hakaretten tutanak düzenlenmesini istemiyordum- ancak şoke olmuş bir şekilde, açıkça burada bir ayrımcılığın söz konusu olduğunu ve şu anda Fransa’da hiçbir kanunun peçe giyilmesini yasaklamadığını kendisine hatırlattım. Dolayısıyla sinirlendi ve temsil ettiği makamın yetkisini kötüye kullanarak bana ne isterse yapacağını söyleyerek cevap verdi.

- **“O halde, tutanakta işlediğim hatanın peçeli çarşaf giymek olduğunu lütfen belirtiniz”**. Hakkımda tutanak tutmak için ileri sürdüğü nedeni iddia etmeye yetkili olup olmadığını ve özellikle gerçekten bana ceza yazmak konusunda yetki tanınıp tanınmadığını bilmek istedim. Gözünü kırpmadan reddetti ve

- **“Tüm şoförler sorumlulukları altında olan tüm manevraları rahatça ve gecikme olmaksızın gerçekleştirecek vaziyette ve konumda olmalıdırlar [...] Hareket imkânları ve görüş alanları yolcu sayısı veya konumu nedeniyle veya taşınan nesnelere veya camlar üzerine şeffaf olmayan nesnelere yapılandırılmasından dolayı kısıtlanmamış olmalıdır”** ifadesini öngören karayolu kanununun daha genel bir kanun maddesine atıfta bulunmayı tercih

etmiştir. Polis memurunun tutumu nedeniyle hakarete uğramış olarak kendisine mahkeme için randevu verdim. İronik bir şekilde ve bir an bana inanmadan kısa zamanda cevap verdi:

- **“Evet, Evet, işte bu.”**

Avukatım Bayan Pollono polis memuru tarafından kullanılan maddenin gerçekten geniş kapsamlı olduğunu ve Fransa’da geçerli laiklik ilkesi nedeniyle hakkımda tutanak tutmaya kesinlikle hakkı olmadığını açıkladı. Fransa’da peçeli çarşafı araba kullanıp kullanılmayacağını öğrenmek için 23 Nisan Cuma günü cezaya itiraz ettim. Cumhuriyetin ilkelerini ilgilendiren bir ayrımcılık söz konusu olduğundan avukatım, sebep olacağı karmaşayı öngörmeden olguları anlatmak ve tepkilerimi paylaşmak üzere bir röportaj yapacağım France 3 ve Presse Océan’a haber vermeye karar verdi. Ayrıca, aynı gün benimle ilgili bir soruşturma başladığını da tahmin etmiyordum.

Tasasız bir şekilde ve o anda davamın olağan bir şekilde ilerleyeceğini düşünürken, Nantes ve tüm banliyö bölgesi gazeteciler tarafından istila edilmiş bir haldeyken huzurlu bir hafta sonunu çocukların oyunlarıyla, gülüşmeleriyle, neşeli bağırıışlarıyla dolu bir şekilde geçirmeye hazırdım. Her yerdeydiler, şehrin on camiinde de giriş ve çıkışları inceliyor, orada veya burada bir Müslüman’a sorular yöneltiyor; evimin, ailemin ve Liès’nin ailesinin evinin kapısının açılmasını bekliyorlar, komşularımın ifadesini almaya çalışıyor, çocuklarımızın okuldan çıkışını bekliyor, semtimin belediyesini bıktırıyor, mikrofonları herkese uzatmaya çalışarak her yönden pazarları dolaşıyorlardı. Nantes şehir merkezinde yoldan geçenlerle bile röportaj yapıyorlardı! Başıma ne geldiği, **“peçeli çarşaf meselesi”** haline gelen görüntümün neden televizyon kanallarında sürekli döndüğü konusunda hiçbir şey anlamadım. Avukatımın sekreteri bile hafta sonu boyunca özellikle gazetecilerden davacısı ile ilgili seksenden fazla mesaj aldığını belirtti.

Cumartesi akşamından itibaren, içişleri bakanı sahneye çıkarak haber vermeden asil polemliği ateşleyecek olan cümleyi sarf etti: **“Liès Hebbadj çok eşlilik nedeniyle vatandaşlığında çıkarılmalıdır.”** Böylece **“Liès Hebbadj meselesi”** de aniden patlak vermiş oldu.

Bu bizim için korkunç bir darbe, kelimelerle ifade edilemez bir şaşkınlık oldu. Ancak ailemiz için trajik olan bu ifade üzerine ne yavaşlamaya ne de rasyonel bir şekilde bunu analiz etmeye zamanımız yoktu: Taze olaylara aç medya kalabalığı, bizden zorla alamadıkları bilgileri elde etmek için her şeyi yapmaya hazır bir şekilde hayvanat bahçesindeki hayvanlarımız gibi bize akın ediyordu. Tartışma tüm hafta sonu boyunca televizyonda, basında ve İnternette yer aldı. Sabah, öğle ve akşam, gazeteciler ısrarla kameralar veya fotoğraf makineleriyle silahlanmış bir şekilde kapımızda en azından telaffuz etmeyi kabul edeceğimiz kelimeleri almaya hazır bir şekilde bekliyordu. Kendilerine özel birkaç dakika için bize önemli tutarlar teklif etmekte sakınca görmediler: ITV televizyonu on dakikalık bir çekim için iki bin beş yüz euro ödemeye hazırdı, TF1 bu rakamın üstüne çıktı. Hatta bazı dikkatsiz gazetecileri bahçe duvarının arkasında gizlenmiş bir şekilde annemle yaptığım telefon görüşmesini izlerken ve

dinlerken yakaladım. Bazıları resim çekmek için helikopterle evimizin üzerinden uçuyordu ve çocukların oyununu yarıda keserek içeri girmek zorunda kalıyordum. Cezadan muaf olarak aile içi özel hayatımızı ihlal etmelerinden dolayı kesinlikle isyan ediyordum; ancak bizi aşan ve çocukların karıştırılmaması gereken bu olaya resimlerini dâhil etmeyerek çocuklarımı en iyi şekilde korumak dışında ne yapabiliirdim ki? Birtakım medyalara adalet huzurunda dava açtık ancak skandaldaki ve hiçbir zaman çekilmesine izin vermediğimiz fotoğrafları rızamız dışında kullanan tüm basına karşı çıkamazdık, bize çok pahalıya mal olacaktı. Özel hayatın savunulması da bir mali olanak meselesidir ve bizi sürekli savunma halinde olmak zorunda bırakan bu duruma karşı kendimi tamamen öfkeli ve çaresiz hissetmekteyim.

C dans l'air veya L'Objet du scandale gibi birçok programa davet edildik; aynı zamanda 7 à 8 veya Envoyé spécial gibi röportajlar için çağrıldık. Herkes haberi ilk olarak vermek istiyordu ve ilk başaran **“peçeli çarşaf meselesi”**nin odağındaki kadınla röportaj yapmış olacaktı. Yabancı televizyonlar bile bizimle irtibata geçiyordu: Al Jazeera, Al Arabiya, BBC: Bizi CBS programına Birleşik Devletlere kadar çağırdılar. Sayısız radyo teklifini saymıyorum bile. Ancak hepsini reddettik. Amacımız anlaşılabilceği üzere **“ünlü”** olmak değil, tam aksine, özellikle zaten hakkımızda yayınlanan birçok makalenin ve röportajın içeriğindeyken basında ve medyada kendimizi göstermek istemiyorduk. Her geçen gün biraz daha şüpheli ve sınırlı hale geliyor, bu kadar basit bir ihlalden nasıl bu noktaya vardığımızı anlayamıyorduk. Tüm gücümüzle saldırılara dayanmaya ve gazetecilerin ısrarına rağmen olabildiğince normal bir şekilde yaşantımıza devam etmeye çalışıyorduk.

Bununla birlikte, bizi ne pahasına olursa olsun filme çekmek isteyen iki France 2 muhabirinin sokağın köşesinden ayrılmadığı gün sabrımız tükendi. İki kadın öncelikle kapımı çaldı.

Ailelerimiz de dolaylı da olsa, günlük hayatlarında bu olaydan ciddi bir şekilde etkilendi. Liès'in çevresi sürekli kapılarını çalan ve durmadan arayan gazeteciler tarafından rahatsız ediliyordu. Olay ailenin kalanının endişeyle beklediği Cezayir'e kadar ulaşmıştı. Liès'in babası gittiği her yerde, Hebbadj adı nedeniyle hesap vermek zorunda kalıyordu. Annesine gelince, haftalar boyunca oğlunun Cezayir'e sınır dışı edilmesi ve çocuklarından ayrı düşmesi düşüncesi nedeniyle uyku uyumamıştı. Kız kardeşleri de endişelenmekteydi. 6 Eylül 2010'da vatandaşlığın düşürülmesinin çok eşliliğe uygulanmaması ile ilgili alınan karar hepimiz için büyük bir rahatlama sağladı. Önceki aylarda endişemiz o kadar yoğundu ki duygularımız derhal sevinç gözyaşları ile ortaya çıktı. Elbette, sorunlarımızın sonuna gelmemiştik. Annem daha iç huzura kavuşamamıştı. Yeterince uyuyamıyordu ve Lies'e güvenmesine rağmen, sürekli yeni bir olayın ortaya çıkmasından korkuyordu.

II. BÖLÜM

SÖZDE SUÇLULAR MI?

Ancak medyanın üzerimize yüklenmesi tamamen tesadüf değildir: adalet ve devlet onlara gerekli malzemeyi veriyor ve bizi çok fazla soru sorulmadan saldırılacak bir düşman olarak tanımlayarak kalemlerini ve kameralarını durmadan besliyordu. Nantes emniyet müdürlüğü müfettişine göre İçişleri bakanı tutanağa itiraz edilmesinden ve Liés Hebbadj üzerine dayanan çok eşlilik karinesinden sonra benim hakkımda bir soruşturma yürütülmesi emrini vermişti. Altmış iki polis memuru, çöp kutularımın incelenmesine, toprağın çapalanma ihtimaline karşı bahçemin üzerinden helikopterle geçilmesine kadar hayatımı en ince ayrıntılarına kadar araştırmak üzere harekete geçirilmişti. Peki, ama tam olarak neyi bulmak için? Liés'nin avukatına göre müfettişler bizim davamızla ilgilenmek için üzerinde çalıştıkları tüm vakalara (silahlı saldırı, tecavüz, uyuşturucu) ara verdiğine göre hiç şüphesiz Fransız topraklarını tehlikeye sokacak bir suç faaliyeti söz konusuydu... Bununla birlikte, sadece Müslüman olan bizler ciddi hiçbir şey yapmamıştık.

7 Haziran günü saat sabah 6.30'da kapı zili çocuklarımın sıçrayarak uyanmasına neden olacak şekilde birçok defa şiddetli bir şekilde çaldı. O saatte böylesi bir ısrar karşısında afallamış bir şekilde kapıyı açmaya karar verdim. Şaşkın bir şekilde, kapının eşiğinde aynı gün saat 8.30'da gerçekleşecek bir duruşma davetini bana veren adli polis temsilcilerini gördüm. Her sabah okula götürdüğüm çocuklarımın varlığı hiçbir şekilde umurlarında değildi. Hazırlanmam için bana sadece iki saat verdiler. Neyse ki Miriana kendi çocukları ile birlikte benim çocuklarıma da eşlik edebilecekti. Lies'in de aynı saatte çağrıldığımı ondan öğrendim. İfade-miz alınmak üzere emniyet müdürlüğüne beraber gitmeye karar verdik. O esnada bizi neyin beklediği konusunda hiçbir fikrimiz yoktu, saf bir şekilde ihlalin üzerine bize soru sormak istendiğini zannediyorduk. Geldiğimizde, gözlerimize inanamadık: gazeteciler üzerimize atlamaya hazır bir şekilde çoktan yerlerini almıştı. Biz bile son anda bilgilendirilmişken, bu kadar çok sayıda ve tüm eşyalarıyla birlikte nasıl burada olabilirler? Onları engellemek için emniyet müdürlüğüne arka kapıdan sokulduk. Ama sürpriz bu kadarla bitmiyordu: polis merkezinde konuşmamın yasaklandığı Lies'den derhal ayrıldım. Bana basit bir şekilde gözaltına alındığımı ve evimde bir arama gerçekleştirileceğini söylediler. Şaşırtıp kaldım, buna inanmıyordum, sanki bir kâbusun içerisindeydim. Belki tüm olanlardan sonra belki de o sabah tam olarak uyanamadığımdan... Ama hayır, polis memurları oldukça gerçekti, beni baştan aşağı aradılar, zannediyorum ki intihar etmeyeyim diye ayakkabılarımın bağcıklarını ve aynı zamanda çamaşırlarımı çıkarmamı istediler. Sanki bir suçlu gibiydim, kendimi aşağılanmış hissediyordum. Bu şekilde muamele görmek için beni neyle suçlamışlardı? Sadece bir cezaya itiraz etmişim!

Bir doktor tarafından muayene edilmeye ve avukatımı görmeye hakkım vardı. Görüşmemizde yarım saat konuşmama imkân tanındı. Denilene göre, dava düşündürülmek istendiği

kadar ciddi değildi. Aile yardımı fonundan fazla ödenen iki buçuk ay için gözaltında olduğum ifade edildi. Ona göre hiç görülmemiş bir şeydi. Ve bu işler normalde ilgili kurumla barışçıl bir şekilde çözümlenmekteydi. Gitmeden önce de dışarıda bekleyen gazetecilerle ilgileceğini sözlerine ekledi. Dolayısıyla evimde aramanın gerçekleştirilmesi için emniyet müdürlüğünden ayrılmamız gerekiyordu. Polis memurlarının medyanın varlığından rahatsız olduklarını hissettim. Liés çoktan çıkmıştı, onun da evinin aranacağını anladım. Evim en ince noktasına kadar arandı, her bir plaka açıldı ve incelendi, mobilyalar toz dışında başka bir şey saklanmış olması olasılığına karşı ters çevrildi. Yasadışı hesap tutmadığımı doğrulamak üzere bilgisayarım incelendi. Ayak basmadığım çatı katı bile kontrol edildi. Peki, ne bulmak istiyorlardı? Belki bir silah kaçakçılığı izi veya dolaba gizlenmiş El-Kaide üyelerini!

Müfettişler bizi hapse atıracak ve her şeyden önce bu durumu herkesin gözünde inandırıcı kılacak **“büyük bir av”** arıyorlardı. Bana neredeyse hayal kırıklığına uğramış bir şekilde sürekli **“emirler yüksek yerden geliyor”** deyip duruyorlardı. Bununla birlikte, yine üzüntülü gibi davranarak, Liés’in evinde buldukları ve tedarikçilerine ödenmek üzere ayrılmış nakit beş bin iki yüz euro’ya da el koymaktan çekinmediler. Yargı denetimi için vadesi gelen teminata ait on bin euro’luk tutara ek olarak dört bin sekiz yüz euro talep edeceklerdi. Hâkim tarafından öngörülen vadeden önce eksik parayı vermediği takdirde hapse atılmakla tehdit edilecekti. Arama sona erdiğinde, bulunacak hiçbir şey olmadığından eli boş kalan müfettişlerle birlikte şaşırtıcı olan, evin önünde bekleyen on beş polis aracı, işaretsiz araçlarla birlikte kamyonlardı. Elbette gazeteciler de oradaydı. Liés’in emniyet müdürlüğüne medya ile başkanlık kor-teji arasında yaşananları anımsatırcasına polisler ve gazeteciler arasında bir kovalamacaya neden olan gidişi görülmeye değerdi. Suçlular ve pedofiller bile böyle bir ayrıcalığa sahip değildir... Emniyet müdürlüğüne dönüldüğünde, hala Liés’yi görmeye veya konuşmaya hakkım yoktu. Tekrar arandım ve sonra bir müfettiş beni gözaltı hücrelerinden birine götürdü ve durumunu hayal edemeyeceğim yeni dairemi bana gösterme nezaketinde bulundu. Yeraltına inişimiz esnasında duvarlar giderek daha yıkık dökük hale gelmekteydi: fayans ve döşemeler eksik ve ağır bir idrar kokusu boğazı yakıyor, kusma isteği uyandırıyor. Sersemlemiştim. Böyle bir yerde bulunan ben miydim? Beni hücre gardiyanlarına teslim etmeden önce müfettiş:

- **“Ne kötü, on beş gün sonra gelmiş olsaydınız yeni yerimizde kalma şerefine sahip olacaktınız”** dedi. Kilidin ağır ve gürültülü sesi hala beynimde yankılanıyor. Ve işte sonunda her şeyin beni tiksindirdiği ve içimi burktuğu bu küçücük ve karanlık yere kapatıldım. Banka oturmayı reddettim; her koşulda ayakta kalmak dışında pek bir seçeneğim yoktu ve üstelik burada geçireceğim süre hakkında da hiçbir fikrim yoktu... Dolayısıyla, sersemlememe sebep olan ve beni biraz daha yıkan düşünceler beynimde dönmeye başladı. Öğlen çocuklarımı okuldan kim alacaktı? Peki ya sekiz aylık küçük kızım! Eninde sonunda beni isteyecektir! Nerede olduğumu soracaklardır, bilmiyorlar, yokluğumu anlamayacaklardır. Ne yapıyorum ben, ailenin annesi olarak burada? Polisle hiçbir sıkıntısı olmamış biri olarak ne suç işledim?

Her şey zihnimde birbirine girdi, bazen isyan ediyor, bazen de bitkin düşüyordum ve o esnada içimde doğan inanılmaz bir adaletsizlik duygusu vardı. Kesinlikle zaman kavramım kalmamıştı. Saat, pencere yoktu, sadece yalnızlığım, sorularım, korkularım ve birlikte yaşamak zorunda bırakıldığım iğrenç kokular vardı. Bitmeyen bu bekleyiş ne anlatıyordu? Beni delirtmeye mi çalışıyorlardı? Neden?

Birden yaklaşan ayak seslerini duydum, neredeyse rahatlamıştım, işte sonunda beni aramaya, beni bu korkunç kafesten çıkarmaya ve neler olduğunu anlatmaya geliyorlar dedim kendi kendime. Ama yok, polis memuru yalnız değildi ve onu takip eden kişi boyun eğmiş ve teslim olmuş gibi görünüyordu. Aniden doğruldum: bu siluet, bu yürüyüş... Sanki birkaç yıldır Lies'nin yanında çalışan işçilerden olan Moritanyalı öğrenciyi andırıyordu. Bu nasıl mümkün olabilir, ne işi var burada? Emin olmak için hatlarını görmeye çalıştım ancak koridor çok loştu. İki adam hücremin önüne geldi ve sonra anahtarla kapatılan kapının kendine özgü sesini duydum. Polis memuru diğer yöne geçti. Görüş alanımdan çıkmasını ve ayak seslerinin uzaklaşmasını bekledim ve daha sonra endişeli ve hızla çarpan kalbimle iki hücreyi ayıran duvar bölmesine yaklaştım, yeterince güçlü olduğuna inanarak duvara hafifçe vurdum ve duvara yapışarak fısıltılı bir şekilde seslendim:

- **“Ali, sen misin?”** Yeraltının mutlak sessizliğinde, yarı boğuk sesi duyuldu:

- **“Evet, benim.”** Daha sonra bana durumunu anlattı: ikametgâh belgesinin yenilemesinde bir aylık bir süreyle gecikmişti ve müfettişler Liés'yi evraksız adam çalıştırmakla suçlamıştı. Nefesim daraldı ve içimdeki burukluk biraz daha büyüdü. Basının bu bilgiyi alacağını biliyordum ve neler yazacaklardı kim bilir! Ya hükümet, o sahip çıkacak mıydı? Ne için? Şoktaydım.

Müfettiş sonunda beni adli polis bürosuna götürmek üzere geldi. Bana birbirinden şaşırıcı ve cevaplamak zorunda kaldığım, hayatım, kişiliğim ve Liés ile ilgili yüzlerce soru sorulan bir sorgulamaya tabi tuttular. Kendimi sanki sürdürdüğüm varlığımda bir yanlış varmış ve mutluluğum akla uygun değilmiş gibi bunları haklı çıkarmaya çalışırken buldum:

- **“Bay Hebbadj ile nasıl bir ilişkiniz var?”**, **“Size hiç vurdu mu?”**, **“Neden bu şekilde giyiniyorsunuz?”**, **“Çocuklarınızı nasıl yetiştiriyorsunuz?”**, **“Bay Hebbadj için siyahlarla mı çalışıyorsunuz?”** Sanki hiçbir zaman bu işkencenin sonuna gelemeyeceğim ve evimde hayali suç kanıtları aranması gibi bizi suçlamak üzere her ne pahasına olursa olsun bir şey aradıkları izlenimini edinmiştim... Sözde suçlular mı olmuştuk? Sözde mağdur muydum? Çünkü karşılarındaki çarşafli kadının teslim olmuş ve dövülmüş, ceza alması için eşini ihbar etmeye hazır bir kadın olmasını bekliyorlardı. Zihinlerinde güçlü bir şekilde yer etmiş fikirleri nedeniyle seçtiğim yaşam onları aşırıyordu. Ama ne suçluydum ne de mağdurdum. Bitmeyen on sekiz saatlik gözaltından sonra nihayet serbest bırakıldım. Liés ise sürekli hücrede tutuldu. Evime ancak sabah 2’de gelebilmişim. Nantes şehir merkezinden geçerken, hayat kadınlarını fark ettim. Dolayısıyla kendi kendime sordum: **Ben hiçbir şey talep etmememe rağmen po-**

lisler neden benim yardımımıza koşuyormuş gibi davranıp neden kendi vücutlarını satan, pezevenklerinin ve erkeklerin arzularının kölesi olmuş bu kadınlara yardım etmeye çalışmıyorlardı?

Gözaltı süresince yakınlarımız bize sürekli çocuklarla ilgilenmeyi teklif ediyordu. Tüm aile, Lies'ninkiler ve benimkiler, bu konuda bizi desteklediler. Miriana, hamileliğinin sonunda küçüklerin yanında öfkesini yansıtabilecek hiçbir şeye izin vermeyerek çok güçlü ve cesaretli davrandı. Daha küçük olanlar hiçbir şeyden habersiz, babalarını televizyonda görmekten mutlu oluyorlardı; çünkü altında yatan nedenleri bilmiyorlardı. Hatta kendilerinin de televizyona çıkıp çıkamayacaklarını soruyorlardı! Buna karşılık, daha büyük olanlar babaları için endişeleniyor ve günlük hayatlarında kendilerini rahatsız eden bu gürültü patırtıyı anlamıyorlardı. Soru soran ve endişeli bakış açıları beni zorluyordu: çocuklarımız okulda çok başarılı ve hızla büyüyen bir sosyal hayatları var. Onları diğer Fransız vatandaşları gibi yetiştiriyoruz. Spor yapıyor, parklara, fast-food restoranlarına gidiyor, sınıf arkadaşlarıyla oyun oynuyorlar... Ama babalarının mağdur olduğu insanlık dışı av onları etkiliyor ve hükümet kesinlikle bundan endişeleniyor gibi görünmüyordu. Onların da Cumhuriyet tarafından korunmaya hakları yok mu?

Ertesi gün çocuklarıma okula eşlik ederken beni çok iyi tanıyan öğretmenlerin, annelerin ve müdürün desteğini aldım. Gözlerim doldu, bu ilgi karşısında oldukça heyecanlanmıştım. İşte gazetecilerin ve müfettişlerin yoğunlaşması gereken bizi günlük hayatta gören bu insanlardır. Neden aralarından hiçbiri en kötüyü görmekle yetinmek yerine tam bir soruşturma yürütmedi? Neden hayatımızın her unsuru bir suçta dönüştürülüyor ve sürekli yanlış yorumlanıyordu?

En büyük sürpriz hiç şüphesiz dünyanın her tarafında, Müslümanlar kadar Müslüman olmayanların da seslerinin bizim lehimize yükseliyor olmasıydı. Ve bir gün, televizyonun karşındayken, haberlerde peçeli kadınların Pakistan'da Fransa konsolosluğu önünde eylem yaptığını gördüm. Hep birlikte **“Fransa Prensesi Anne”** diye bağırıyorlardı. O bendim! Anne nüfus cüzdanında yazan isimlerimden biriydi ve özel hayatımı koruyabilmek için seçtiğim bir takma addı. Dünyanın öbür ucunda, maruz kaldığım adaletsizliğe karşı bana destek veren kadınlar vardı! İnanılmaz bir şekilde etkilendim ve pes etmemek konusunda cesaretlendim. Ancak mücadele sona ermekten uzaktı. Birkaç hafta sonra, yurtdışındayken aldığım o ünlü iki buçuk aylık aile yardımı için inceleme altında olduğumu söyleyen hâkim tarafından dinlendim. O zaman hakkım olmadığını tamamen göz ardı ediyordum ve sorunu hiç düşünmediğim doğrudu. Bu kadar mı? Evet, bu kadar, bana yöneltilen suçlama buydu, bu gibi prosedürlerin konusu olmaksızın, alınarak vergi idaresi veya Aile Yardımı Fonuna geri ödenmesiyle yetinilen birçok dolandırıcılık varken beni inceleme altına almalarının tek nedeni buydu. Durumun gülünçlüğünün bilincine varmam için Bayan Pollono bana, **“böyle bir şey için kimsenin inceleme altına alındığını görmedim”** diyip duruyordu. Liés'nin avukatı serbest bırakılmasından sonra; **“Dağ fare doğurdu!”** diyecekti.

III. BÖLÜM

ERTELENMİŞ BİR DURUŞMA

28 Haziranda cezama itirazım ile ilgili duruşmaya çağırıldım. Dev bir gazeteci kalabalığı adalet sarayında kararlı bir şekilde beni bekliyordu. Sorular havada uçuşurken ve flaşlar patlarken avukatımla birlikte mahkemeye zar zor girebildim. Şans eseri ve benim rahatım için duruşma salonuna kameraların alınmasına izin verilmemişti. Beni kontrol eden motosikletli iki polis memurunun da orada olmadığını fark etmemle birlikte öfkelen dim. Hâkim, beni kendimi tanıtmak üzere peçemi çıkardığım bölme parmaklığına çağır dı. Benimle ilgili ifadeyi bana o okudu. Ve benim için bu, biraz daha sert bir şok oldu: polis memuru eksikliklere karşı kendimi savunmak zorunda bırakan üç konuda yalan söylemişti. Her şeyden önce ona göre, “**dur emirlerine**” uymamıştım; bunun yanlış olduğunu, onların karşıdan geldiğini gördüğümü ve sonrasında dikiz aynamdan dönemeçten yarım tur attıklarını gördüğümü açıkladım. Bu esnada benim hizama gelip işaret ettiklerinde, hemen kenara çekmiş tim. Ayrıca, ifadesi doğ ruysa, neden beni emre itaatsizlikle suçlamamışlardı?

Daha sonrasında, polis memuru peçemin gözlerimi de örttüğünü ve sonuç olarak neredeyse hiçbir şey göremeyeceğimi ileri sürmüştü. Sözlerine dayanak olarak ise, bir basın konferansında Libération gazetesi tarafından çekilen, fotoğrafçılardan korunmak için çarşafımı gözlerime çektiğim bir fotoğrafımı sunmuştu. Dolayısıyla hâkime gözlerim çarşaf la kapalı bir şekilde araba kullanmadığımı açık olduğunu anlattım. Okula veya spora götürdüğüm çocuk larım var, kör bir şekilde araba kullanma riskini almazdım! Son olarak, polis memuru bağır dığımı ve yayaları kıskırttığımı iddia etmişti. Oysaki bu dediklerini doğrulayacak tanık yoktu. Üstelik asla bu kadar gülünç bir tavır sergilemezdim. Herkes gibi polis memuru ile karşılaşt ığımda emirlere itaat ettim. Polis memuru hiç kuşkusuz yalan söylüyor gibi görünüyordu ve bu onun incelikle ödüllendirilmesine engel olmamıştı. Kendisi daha yeni çavuşluğa terfi ettiril mişti. Adalet e karşı gelmenin kahramanlıkla eşdeğerde olduğunu düşündürüyordu!

Bölme parmaklığına geçişimden sonra, avukatım kendi açısından hâkime “**karayolu kanununda hiçbir maddenin peçeli çarşaf giyilmesini yasaklamadığını**” hatırlattı. Tüm savunması, normal bir şekilde görebildiğimin kanıtlanmasından ibaretti. Tutanak tutan polis memuru görüş açımı 450 olarak değerlendirdi ve çavuş peçemin yüze bağlı olmadığını ifade etti. Yanlış olduğunu göstermek için, Hâkim hanım karşısında bir deneme yaptım. Kafamı sağa ve sola çevirdiğimde, peçem yüzüme mükemmel bir şekilde yapışıyor ve görüş alanımı kesinlikle daraltmıyordu. Avukatım peçeli çarşafın sorun yaratabilecek olan burka (gözlerin önünde tamamen bir örgü bulunmaktadır) ile karıştırılmamasını söyledi; “**Bu Dany Boon’un başlıklı çizimi değildir**” dedi. Bu çizimde komedyen kafasını çevirmeye çalıştığında yüzü yağmurluğunun başlığı ile tamamen kapanmaktadır. Avukatım “**En iyi pilotlar pistlerde tüm kafalarını kaplayan kasklarla üç yüz yirmi kilometreden fazla bir hızla ilerleyen ve bununla birlikte dikiz aynalarından bakabilen Formula 1 pilotlarıdır**” dedi.

Duruşmanın sonunda, hâkim oturumu 13 Aralık 2010 tarihine ertelemiştir. Açıkçası bu bir ilkti: avukatım bu kadar basit bir tutanak itirazı için duruşma ertelemenin çok ender olduğunu ifade etti. Gözüm arkada kalmıştı ancak mahkemeden kendime güvenerek ve ülkemdeki adaletin bağımsızlığına inanarak çıktım.

Birçok kişi bu ünlü yirmi iki euro'luk cezaya neden itiraz ettiğimi ve pişman olup olmadığını soruyordu. Bense hukuken peçem ile araba kullanmaya devam etmeye iznim olduğunu bildiğimi söylüyordum. Soru şu ki, herkes hakkını savunabilir miydi; yoksa tüm bunlar sadece iyi kurgulanmış bir ilüzyondan mı ibaretti? Adalet yavaş ve ayrımcı mı olacaktı? Tüm bu hikâye beni aşıyor ve acı bir his veriyordu.

IV. BÖLÜM

LIES HEBBADJ CUMHURİYETİN GÜNAH KEÇİSİ Mİ?

Bu dava hiç kuşkusuz, kamuda merak uyandırmak amacıyla Liés aleyhine beslenen bu polemik gerçekleştirilmeseydi bu kadar korkunç bir hale gelmeyecek ve hakim de böylesi bir gecikmeye tabi tutmayacaktı. Sirtına kaç tane etiket yapıştırıldı ve kaç suç yüklendi? Tek başına, belki de dikkatimizi aile yardımlarının iadesinden veya çoklu aşk ilişkilerinden daha önemli sorunlara çekmek için, hükümetin aniden savaşmaya karar verdiği kusurlarla sarsılmış görünüyordu. Hiçbir gerekçe olmaksızın ancak tutkuyla Liés çok eşli olmakla suçlanmaya başladı. Tek bir resmi nikâh kıymış olarak görünüyordu. Bu nedenle çok eşlilik suçlamasının olmaması gerekiyordu. Her şeyden önce **Fransa'da aynı bireyin tek bir evlilik yapması hoş görülürken, bu kişilerin istedikleri kadar metrese sahip olmaları yasaklanmamıştı.** İkinci kadına izin veriliyor ve bu kimseyi şoke etmiyor. Erkeğin sadakatsizliği sıradan olmakla birlikte eşi, er ya da geç aldatıldığını fark ettiğinde daima acı çekmektedir. Acı çekiyorsa bunun nedeni sadece fiziksel olarak aldatılması değil, kocasına olan aşkında güveninin ihanete uğraması ve aşkının küçük düşmesidir. Öz saygısını kaybetmiş hissediyor, ilk isteği eşini terk etmek olduğundan dolayı hayatı ve onunla birlikte planları çöküyor ve genellikle gözlerini kapatarak onunla olan yaşantısına devam ediyor. Metres ise acı çekme ve başkalarına acı çektirme riskini alıyor, ilişkisinin sağlığı ile ilgili gerçeği ondan saklayan bir adamı bekliyor. Dolayısıyla her iki kadın da mağdur oluyor. Bu nedenle, çok eşlilik nasıl küçük düşürücü ve haliyle ayıplanacak bir şey oluyor? Tam aksine **iki kadın için de eşlik haklarının keyfini çıkararak sevdikleri adamı paylaşmaları daha onurlu değil midir? Birincisi kendini aldatılmış hissetmeyecek, İkincisi ise birtakım zevkleri almak için gizlenmek zorunda kalmayacaktır...** Bu, en azından benim bakış açım.

Kendi kendine düşmeye eğilimli bu suçlama -Liés tamamen kurallara uyduğundan dolayı- ve uzun süre kendisine yöneltilen vatandaşlığın düşürülmesi tehdidinde rağmen- bir terörist veya vatan haini ile neden aynı seviyede görüldüğü anlaşılmasın-, kökten dincilikle suçlanmıştır (terörizmle ilişki belki bu şekilde daha açıktır?). Giyim tarzı ile yaptığı seyahatler arasında, sakallı, kötü ve radikal İslamcı etiketi derhal üzerine yapıştırıldı; klasik bir klişe!

Bazı Müslümanların modern Batı toplumlarında güçlü bombalar gibi patlamaya hazır olduğuna kolay bir şekilde inanılmaktadır ve farklılıkla yüzleşmenin önlenmesi için onlara “**barbarlar**” olarak hitap edilmektedir. Fakat Liés, ne bir barbar ne de bir bombadır; sadece inancını özgür bir şekilde, algıladığı gibi yaşayabilmek istemektedir. Dürüst olmayan üçüncü şahısların dedikoduları dışında başka bir şeye dayanmadığından tamamen temelsiz olan ancak kökten dincilikle birlikte ilerleyen başka bir suçlama ise Liés’in sözde şiddeti üzerine dayanmaktadır. Kendisini on yıldır tanıyan biri olarak, ne bana ne de çocuklarına asla el kaldırdığını garanti edebilirim. Ailesiyle vakit geçirmekten hoşlanır ve hepimize sevgi vererek her birimizle ilgilenir. Dışarıda aslan olduğu kadar evinde tam bir kuzu olduğunu söyleyebilirim. Ve inandırılmak istenenin tam aksine, peçemin arkasında çocuklarının eğitimi ve evimin idaresi konusunda söyleyecek sözü olan karakterli bir kadını. Önemli kararları birlikte alırız. Çok eşlilik, terörizm veya şiddet nedeniyle inceleme altına alınamayan Liés, sosyal yardımlarda sahtecilik (yurtdışındayken Aile Yardımı Fonundan alınan ödemeler nedeniyle), dolandırıcılık (benim adıma sahte olan bir Aile Yardımı Fonu belgesini imzalamış olmakla suçlanıyor) ve gizli işçi çalıştırmaktan (maaşlı çalışanlarının bazılarının saatlerini beyan etmediği ileri sürülmüştür; ancak sürekli masum olduğu kabul edilmiştir) mahkemeye çağırılmıştır. Medya da Liés Hebbadj’ın kaçak işçileri az maaşla çalıştırdığını yazarak, Ali’nin hikâyesini şişirmiştir. Oysa Ali, yedi senedir Fransa’da yaşamakta ve +8 lisans derecesine sahip ve top raklarımızda evlenmiştir. Liés onu işe aldığı anda, zaten evrakları çikalı birkaç sene olmuştu. Öncelikle, Ali’nin durumunun kurallara uygun olduğunu öngören 2010 başına ait bir iş denetim yazısına sahipti. Buna rağmen, o da gözaltına alınmıştır...

8 Ağustos 2010 tarihinde, Liés yeniden gözaltına alındı. Tüm hafta sonu boyunca orada kalacaktı. Endişemiz çok fazlaydı. Savaşmaya devam ediyorduk ancak ne yaparsak yapalım ve iyi niyetimizle hangi kanıtları ileri sürersek sürelim adaletin yüklenmeye karar verdiğini biliyorduk. Liés, ikinci bir incelemeye tabi tutulmaktaydı ve bu sefer eski kız arkadaşı Nina Gomez yıllar süren sessizliğin ardından tecavüz suçlaması ile aniden ortaya çıkmıştı. Olaylar 2003 yılına kadar uzanmaktaydı ve ondan hamileyken meydana gelmişti. Sonuç olarak sözde tecavüzlerden yedi yıl sonra Liés’ye karşı dava açmaya karar vermişti. Dosya boştu, şikâyetçi olduğu esnada ne bir tıbbi dosyası vardı ne bir tanığı. Sorular beni tedirgin ediyordu: Manipüle mi edilmişti yoksa çıkar mı sağlamaya çalışıyordu? Başarısız olan diğer şiddet davranışları ile suçlanmışken neden daha önceden tecavüz ile ilgili bir şikâyette bulunmamıştı? Liés’in avukatı Bayan Oliveira: “**Yeterli ölçüde doğrulanamayan özel bir konuda çok eski hayal mahsulü suçlamalar söz konusudur. Büyük ihtimalle bir manipülasyonla ilgili olduğunu düşünüyorum**” dedi.

Tecavüz olayı patlak verdiğinde neden Nina Gomez aleyhine, arkadaşlarından biri olan Aïcha tarafından verilen ifade dikkate alınmadı? Hatta neden haberlerde onun hakkında konuşulduğunu duymadık? Bir süre Nantes’da ikamet eden Aïcha’nın dediğine göre Nina kendisine Liés ile ayrılıklarından ne kadar üzüntü duyduğunu, ona ne kadar bağlı olduğunu ve ayrıl-

malarını hiçbir zaman istemediğini ve bir gün bunun intikamını alacağını söylemiştir. Liés halen gözaltındayken bu kişinin kendiliğinden ortaya çıkan ifadesi Nina'nın tanıklığının doğruluğunun sorgulanmasını hak etmiyor mu? Suçlamanın geçersiz kılınmasına veya en azından Liés'nin incelemeye alınmasını engellemeye yetmesi gerekmiyor muydu? Benim açımdan bunun anlaşılması imkânsızdır. Uydurmuş olduğu bu tecavüz iddiası çevirdiği dolabı kendi kendine yıkıyordu. Her şeyden önce ne manipülasyonu gören ve bunu belirten gazeteciler ne yalan söylediğinin bariz olduğunu söyleyen komşularım ne Nina'nın yalanlarını bilen aile ne de bizi destekleyen dostlar veya insanlar ona inanmıyordu.

Müfettişler karşısında Liés ve Nina arasındaki anlaşmazlık boyunca, iddialarının bazıları tutarsız ve çürütülmesi kolaydı. Örneğin, ailesini ziyaret etmesine izin vermediğini öne sürüyordu ve dolayısıyla Liés ailesine düzenli olarak gittiğini kendisine hatırlattı ve müfettişlere de bunu ispatlamıştır. Bir yandan tecavüz mağduru olduğunu iddia ederken, Liés ile kalmak istemesine rağmen Liés'nin kendisinden ayrılmak istediğini ifade etmekteydi: Bir kadın, kendisine bunca kötülük yapmış bir adamla ne pahasına olursa olsun kalmak ister mi? Açık olan başka bir çelişki ise, birçok tanık onu oğluyla parklarda veya mağazalarda görmüşken alıkoymadığını ve hapsedildiğini iddia etmesidir. Aîcha gibi aleyhine tanıklık eden arkadaşlarına ziyarete gidiyordu. Ayrıca, alıkoymuş olsaydı, Liés'nin müfettişlere belirttiği gibi: **“Neden bana katılmak üzere Dubai'ye geldi?”**

Bu anlaşmazlığın sonunda, müfettişlerden biri Liés'ye bu davanın biraz çılgınca olduğunu; ancak yine de kararı hâkimin vereceğini ifade etmiştir. Dediğine göre, Liés müfettişlere bu maskaralığın kendisine Yusuf'un hikâyesini anımsattığını itiraf etmişti. **“Hikâye nedir?”** diye sorulmuştu. O da **“Kuranda Yusuf suresinde, Yusuf kendisine âşık olan ancak onun istemediği Zuleyha tarafından tecavüzle suçlanmıştı. Hikâyenin sonunda Allah gerçeği ortaya çıkarmış ve Yusuf bu yalancı suçlamalardan aklamıştı”** diyerek yanıt vermiştir. Yalancı tanıklık İslam'daki en büyük günahlardan biridir. Liés gözaltındayken, Miriana ve ben, endişeli ve içimizde bir düğümle bu ünlü **“abartılmış tecavüz”** ile ilgili olarak resminin yeniden sürekli televizyonda döndüğünü görüyorduk. Daha fazla kirletilmesine tahammül edemeyerek, mesajımızı, Liés'nin politik bir mesele haline geldiğini iletmek amacıyla medya huzuruna çıkmayı düşünüyorduk. Ancak, tüm gazetecilerin numarasını atmıştım, bir gün bunları kullanmak isteyebileceğimi düşünmemiştim. Dolayısıyla muhatap olduğum kişinin bana nazikçe cevap verdiği TF1 kanalını aradım: **“Kimse yok Pazar günündeyiz, yarın tekrar arayınız!**

- **“Açıkçası sanırım anlayamadınız, ben Sandrine Moulères'im, çok eşlilikle suçlanmış Liés Hebbadj'in davasındaki peçeli çarşafli kadın, bu size bir şey ifade ediyor mu? Yazı işleriniz benimle röportaj yapmak için birçok kez beni aradı. Telefonu üzerime kapattığınızı öğrenirlerse bu sizin için hiç iyi olmaz”** dedim. Yarım saat sonra, TF1 bahçemdeydi. Aynı şekilde France 2'yi ve yerel bir günlük gazeteyle de irtibata geçtim. Üçü-

ne de “Liés’nin politik bir oyuncak, Cumhuriyetin günah keçisi” haline geldiğini ve kendisine ne olursa olsun “mümkün olan ve hayal ürünü tüm etiketleri yapıştırdıklarını” söyledim. Mirianaya gelince, kocasının “kesinlikle bir kökten dinci” olmadığını ve “kendisine verilmek istenen imajın aksine, koltuğunda yan gelip yatarak ay sonunda ödemelerin düşmesini beklemek için orada olmadığını” bunun yerine “hırslı bir ticaret adamı” olduğunu garanti etmiştir. Tüm bu hikayenin sadece bir manipülasyon olduğu açıkça ortada değil midir? İçişleri Bakanı hükümetin vatandaşların hukuki ve adli işlerine ve özellikle bir bireyin veya toplumun parmakla gösterilerek, iletme istediği fikirlere müdahale şekli üzerinde şaşırtıcı olmayan ancak çok şey ifade eden şeyler açıklamıştır. “Liés sözde suçludur” demıştır, bir suçlamanın konusu olan her vatandaşın mahkeme tarafından suçlu olduğuna karar verilene kadar masum olduğunu ifade eden hakkın gerekçesini unutarak. Fakat neden şahsen Liés nin peşindeler?

Bununla birlikte, Müslümanların alakalı olduğu olayların medya tarafından çok popüler olduğu ve beğenildiği izlenimine kapıldım. Bu durum zor durumda olan iktidar politikacılarına biraz da olsa bir rahatlama, kamu nefretini ortaya çıkaran bu hikâyelerin gündemlerini ve çalışmalarını mümkün olduğunca maskeleyesine yarayan ve belki de sorunlarından kaçmalarına olanak sağlayan zamanı vermektedir. Liés Hebbadj güvenlik kısılcısını daima sıkılaştırmaya ve farklılık korkusunu güçlendirmeye istekli bir Devletin günah keçisi haline gelmiştir. Bana göre hükümetimizin amacı insanların kendisine verilen hükmü hiç ses çıkarmadan kabul etmesi ve gerisini unutması amacıyla en basit şekilde bu kişiyi cezalandırmak niyetiyle bir insanın şeytanileştirilmesidir. Önce çok eşlilik, sonra sosyal yardımda, vergide dolandırıcılık ve şimdi tecavüz; kim bilir Liés yarın ne ile suçlanacak? Hükümet tarafından eşsiz bir şekilde gösterilen yöntemler göz önünde bulundurulursa, tüm senaryolar hayal edilebilir ve çocuklarının babası için korkuyorum. Umuyorum ki Fransızlar gözlerini açar ve mağduru oldukları aldatmacanın farkına varırlar.

II KISIM

Şu ana kadar kimseye rahatsızlık vermemiş bir hayat

ÖNYARGILARINIZI BİR KENARA BIRAKIN

Bu inceleme ile kendi kendime birçok soru sordum. Aynı zamanda tüm bu hikâyeyi kapsayacak genişlikte benden, kişisel yolculuğumdan, sürdürmeye karar verdiğim yaşam şeklimden, neden ve nasıl İslam’da, Miriana ve Lies’de, peçede karar kıldığımdan da bahsedilmesi gerektiğinin farkına vardım. Toplumun bakış açısının değiştirilmeye çalışılması gerektiğini anladım. Önyargılar inatçıdır ve Müslüman olmadan önce benim zihnimde de yer bulmaktaydılar. Birçok kişinin Kuzey Afrika kökenli olmamam nedeniyle şaşkın olduğunu ve psikolojik bir kırılma nedeniyle bundan etkilendiğimi düşündüklerini anladım. Peçeli çarşaf üzerine söylenen sözler bu fikirleri açıklayabilir. Her şey bunun ve dolayısıyla İslam’ın damgalanması için yapılmaktadır. Neden? Peki, neden inancın yayılmasına çalışılmaksızın,

kadınların arkasında bir erkek olmadan, toplumu veya Devleti provoke etme isteği olmaksızın çarşafı bilinçli bir şekilde, olgunca düşünülmüş bir seçimle ve dini inançla giydiklerini kimse kabul etmiyor? Aynı şekilde, izlenen yol hiçbir zaman basit değilse, Hıristiyanlığa dönenler gibi neden İslam'a da dönülebileceğini kimse kabul etmiyor? Neden bu dinden ve inananlarından korkuluyor?

Elbette bu inceleme sadece benim yolumu anlatıyor, hiçbir şekilde evrensel bir eğilim değildir. Ancak belki size bin bir suça sahip Liés Hebbadj'ın arkasındaki, araba kullanmakla suçlanan çarşafli kadının arka yüzünde gizlenenleri daha iyi anlamana imkân sağlayacaktır... Peçeli ve farklı bir şekilde yaşayan bir kadının her zaman bastırılmış bir kadın olmadığını, sakallı bir Müslüman'ın aksine her zaman köktenci olmadığını görmek için önyargılarınızı bir kenara bırakın.

I. BÖLÜM

HUZURLU BİR ÇOCUKLUK

Ailemin beni yetiştirdiği Nantes'in güneyindeki banliyöde geçen çocukluğum, ebeveynlerimin ailemizin ve başkalarının iyiliğine özen göstermesi ile hiçbir önemli hikâye ve dram olmaksızın oldukça mutlu geçti. Tek çocuk olarak bana en iyisini veren annemin sevgisi ile çevriliydim. Benimle eşine az rastlanır bir şefkat ve sabır ile ilgileniyordu: benim mutluluğum onun mutluluğuydu. Ailesi dışında hayatı her şeyden önce, “**metro, iş, uyku**”dan ibaretti. Çok cesurdu, fabrikaya gitmek için erken kalkmak zorunda kalırdı ve hasta olmasına rağmen oraya gidecek kadar azimliyd. Yapabildiği farklı işler olsun veya yaptığı sporlar olsun babam her zaman çok aktifti. Güçlü ve istekli bir şekilde maratonlara katılır ve düzenli olarak bisiklete binerdi. Annemden daha genç olduğu için ve doğumumla aramızda sadece yirmi yaş olmasından dolayı sanki benim ağabeyim gibiydi. Ailemize neşe ve dinamizm getirirdi. “**Carpe diem**” (anı yaşa) felsefesini, “**Allah'a ibadet için anı yaşayın**” diyen ifade ile İslam'da yeniden buldum. Fakat babam Allah'a inanmazdı. Sadece ellerinin yaptığı işe ve ay sonunda aldığı maaşa inanırdı. Anneme gelince o, ibadetinde olmayan bir Katolik'ti. Bununla birlikte vaftiz edilmiş ve küçükken birçokları gibi düğünlerde, cenazelerde veya vaftiz törenlerinde kiliseye giderdim. Arkadaşlarımdan biri olan Sandra ile ergenlik çağında daha düzenli bir şekilde kiliseye gitmeye başladım. Burası benim için garip ve çok güçlü bir duyguyu yaşatan bir yerdi. Sanki dışarıda var olan hiçbir şey yokmuş gibi geliyordu. Ayrıca, orada değerden, ilerideki aşktan, karşılıklı yardımlaşmadan bahsedildiğinden içimde bir yücelik hissi oluşuyordu. Pazar günü semtimdeki huzurevine giderek yaşlıları ziyaret ediyordum ve olabildiğince yardım etmeye çalışıyordum. İncimde bir güç hissediyordum ve geceleri, yatağında, Allah'a sıklıkla değişik şeyler sorardım. Bununla birlikte, teslis kavramını anlamıyordum. Baba, Oğul ve Kutsal Ruhu tek bir Tanrı olarak algılamakta güçlük çekiyordum. Ailem, inançlı olduğumu biliyordu; ama bu o kadar kişiseldi ki, gerçek anlamda bundan bahsetmiyorduk. Bana hiçbir zaman din dersi aldırmadıklarından bu inancın nereden geldiğini bilmi-

yordum. Fakat bu inanç benim içime demir atmıştı ve sıklıkla kiliseye gitmek ve köken olarak Fransız olduğum için (benim açımdan İslam Araplarla ilişkilendirilmiştir) kendimi Hıristiyan olarak görmek bana doğal geliyordu. İçimdeki bu inanç açıkça diğerleri gibi olabildiğince titiz ve sınıfla bütünleşmiş bir öğrenci olmamı engellemiyordu. Benim yolculuğumun orijinal veya istisnai bir tarafı yoktu. Okulu seven ama ortamın ağırlıkta olduğu, dersler arasında sürekli konuştuğumuz ve şakalaştığımız birçok arkadaşla çevrili olarak daima ortalama bir öğrenci oldum. Ortaokul veya lisede daima matematik ve fenle aramın iyi olduğunu bilen ve geleceğimden endişe duymayan öğretmenlerle iyi ilişkiler içerisinde oldum. Üçüncü sınıftan sonra ailem beni özel okula kaydettirmeye karar verdi. Bu okulların dindarlık yaftasına sahip oldukları ve ailemin dindar olmaması göz önünde bulundurulduğunda bu biraz garip gelebilir. Ancak en iyi koşullarda okumamı ve lisans derecem almamı istiyorlardı ve seçmiş oldukları lise söz konusu olduğunda verilen derslerin kalitesi onlar için mükemmel bir çerçeve oluşturuyordu. Din, seçimlerinde bir etken olmamasına rağmen, derslerin çeşitliliği hiç kuşkusuz herhangi bir devlet kurumunki ile denkti. Tek fark genel derslerin yanında çalışma zamanımda ilgimi çeken dini bir dersi haftada bir saat alacaktım. Merakım hiçbir zaman doymadı ve rahibe sürekli soru sorardım. Ayrıca sınıftaki inançlı Müslümanlarla da düzenli olarak dinden bahsediyor ve büyük bir hoşgörü ile fikirlerimizi paylaşıyorduk. Ancak, o dine dönmeyi düşünmüyor, sadece onlarla dinleri ve inançları konusunda konuşmayı seviyordum.

Lisans derecem aldıktan sonra, matematiğe olan yatkınlığıma sadık bir şekilde alternatif olarak, Renault'da muhasebe sekreteri olarak aktif hayatıma başlamama ve aynı zamanda derslerime devam etmeme olanak sağlayacak şekilde muhasebe alanında eğitim almayı seçtim. Kendi paramı kazandıkça özgürlüğün tadına varıyordum. Böylelikle, ailemin bana izni vermesi ile bu ilk maaşım sayesinde ilk arabamı alabildim.

II. BÖLÜM

BİR DİN, EVET, AMA HANGİ İNANÇ?

1999 yılının başlarında yirmi bir yaşındayken, birlikte kiliselere gittiğimiz arkadaşım Sandra, bir haftalığına Tunus'a seyahate çıktı. Dönüşünde **çölde duyduğu ibadete çağrı olan ezandan** son derece etkilendiğini söyledi. Bu onun etrafına yeni bir gözle bakmasına ve bizi çevreleyen gizemlerin en büyüğünün dünyanın yaratılışı olduğunu fark etmesine neden olmuştu. İslam'ı keşfetmiş ve lisenin bitmesinden sonra ilk defa biriyle ciddi bir şekilde bu dinden bahsediyordum. Her şeyden önce bu deneyim onu o kadar alt üst etmişti ki, merakımı uyandırıyor ve kendi sorularımı canlandırıyor. Zaten belli bir süredir inancımın sınırlarını belirleme ihtiyacını hissediyordum: **üç dinden bahsediyorlardı ancak tek bir tanrı vardı ve bu nasıl mümkün olabilirdi? Ne ifade ediyordu? Üç tane tek tanrılı din varsa, en iyisini seçmek gerekiyordu değil mi?** O andan itibaren kendi yolunu da arayan Sandra ile birlikte dinler hakkında bilgi sahibi olmaya başladım. Dolayısıyla kutsal metinleri okumaya daldım. **İncil çok geniş bir özeti ifade ediyordu, içindeki kelimelerin anlaşılması güçlü ve bana**

korkunç derecede uzak geliyordu. Anlayamadığım bu kitapların sonuna asla ulaşamadım. Buna karşılık, Renault'da benimle çalışan bir arkadaşım bana bir Kur'an ödünç verdi, beni hemen doyurmuştu: **metinler açık, anlaşılırdı ve mesajlarını algılıyordum.** Beni büyüledi ve bir güç beni Müslümanlık hakkında daha fazla şey öğrenmeye itti. Sorduğum birçok soruya cevap bulmak amacıyla İslam ile ilgili eserlerde araştırmalar yapmaya ve yetkili kişilerle özellikle imamlarla görüşmeye başladım. Bir arkadaşım özellikle sonunda konuşma alışkanlığı edineceğim birini benimle tanıştırdı. Tanıştığım ilk imamdı ve caminin yanında verdiği randevuya gidiş yolumuzda arkadaşımın eşliğinde giderken çok korktuğumu ve biraz gergin olduğumu hatırlıyorum. Ancak beni hemen rahatlattı. Sıcakkanlı ve din değiştirenler ile genç inananlar için dine ve ibadete girişi kolaylaştıranlardan biriydi. İslam'da kadının yeri sorusu gibi özellikle aklıma gelen soruları sorabiliyordum. Ne yazık ki görüşmemizden kısa bir süre sonra vefat etti ve bu beni çok üzdü. O ve görüşebildiğim diğer imamlar sorularımı yöneltmekten çekinmeyeceğim bir şekilde iyi tavsiyeleri ve dinlemeleri açısından her zaman hazırıldılar. **Merak ettiklerimden ilki İslam'ın nasıl tek gerçek olabileceği idi. Kuranı derinlemesine okuyarak Tarihin ifade ettiğinin aksine İslam'ın ortaya çıkan dinlerin sonuncusu olmayacağını; ancak ilk olduğunu keşfettim. Aslında İslam "Allah'a teslimiyet" anlamına gelmektedir oysa ilk insan olan Âdem dini otoriteye itaat ediyordu. Aynısı Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Müslümanlıkta peygamber olarak görülen tüm diğerleri için de geçerlidir. Dolayısıyla İslam ortaya çıkan tek dindi ve sonrasında diğer tek tanrılı dinleri ortaya çıkararak bu ilk inançtan alıntılar veya eklemeler yapan insandı. Bu ise Allah'ın her seferinde yeni bir peygamber gönderdiği dinin her yeniden yazılışında ortaya çıkaracak düzensizlikleri sınırlamak amacını taşımaktaydı. Buradaki amaç ilk insanın asıl dini olan İslam'ı yeniden oluşturmaktır. İslam'ın bir dini sistem olarak daima var olduğuna ikna olmuştum.**

Daha sonrasında İbn Hanbal'dan şunu öğrendim: **"Hz. Muhammet, 'Âdem'den bana gelinceye kadar Allah yüz yirmi dört bin peygamber gönderdi' demiştir"**. Peygamberler bu kadar fazlaysa, neden Müslümanlar başkasını değil de Muhammed'i takip etmek zorunda? Bazen Kilise'de duyduğum, **"Tesellici (Faraklit)"** başlıklı bir ayeti hatırladım: **"Benim gitmem sizin için hayırlıdır. Çünkü gitmezsem tesellici size gelmez. Fakat gidersem onu size gönderirim. O geldiği zaman, günah için, salah için ve hüküm için dünyayı ilzam edecektir"**. Oysa **Tesellici**, Yunancada **"görev verilen"** anlamına gelmektedir ki, bu tamamen Muhammed'dir! Dolayısıyla ilan ettiği, yeni bir peygamberin gelişidir. Kur'an, bu fikri doğrulamakta; çünkü İsa: **"Ey İsrailoğulları! Ben size Allah'ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi de müjdeleyici olarak geldim, demişti"**. Ayrıca farklı dini metinler arasında gerçekten bir devamlılık bulunmaktaydı ve tümü Muhammedi bir sonraki peygamber olarak ileri sürmekteydi! Bununla birlikte, kısa zamanda her devrin kendi peygamberi olduğunu ve Allah'ın sadece temsilcisi olarak tayin ettiği kişileri takip edenleri kabul ettiğini anladım. Dolayısıyla insanlar

şu anda son kutsal elçi olan Muhammed'e kadar İbrahim'i, Musa'yı veya İsa'yı dinlemek zorundaydılar. **Her yeni peygamber kendinden öncekileri doğrulamakta ve Müslümanlar günümüzde daima Muhammed'den önceki peygamberlerin öğretilerine itaat etmektedir. Peygamberler Allah tarafından gönderilen sağlam yapının tuğlaları gibilerdir ve Muhammed bunların sonuncusudur.** İspatın mantığı bana eksiksiz geliyordu ve Eski ile Yeni Ahit ve Kuran'daki kişiler arasındaki mevcut bu bağ bana boyun eğdiriyordu.

Bununla birlikte, bana hiç kuşkusuz en çekici gelenlerden biri Kuran'ın yazılışı olmak üzere çözmeye gereken daha birçok gizem vardı; çünkü Allah'ın sözü asla doğrudan insanlara gelmemiştir. Peki, İncil'in yeniden yazılmış şekli olmadığından nasıl emin olunuyordu? Başlangıçta, bazı Müslüman din uzmanlarında okuyabildiklerim veya İmamlardan duyduklarım tarafından desteklenen okuduğum metinlerde, Muhammed tarafından yazdırılan ilkelerin, sonuçlarının iyi olacak şekilde sağlam ve uygun olduğunu anladım. Kutsal bir kaynaktan geldiklerini ve hak dinine çağırmanın Allah'ın elçisi olduğunu kanıtlamaktaydılar. Sonraki zamanlarda, Peygamberin ne okuma ne de yazma bilmediğini keşfettim: VII. yüzyılda okuma yazma bilmeyen biri Kuran gibi derin ve estetik bir şaheseri nasıl yazabildi? Yazmadı! Allah'ın sözü ona vahiy yolu ile indirilmiş ve o da bunu ezberinde tutmuştur. Yavaş yavaş Arapça dilinde o zamandan beri değişmemiş bir şekilde kesin ve belli bir sıraya göre katiplere veya çıraklara yazdırıyordu. Aslında en çok dikkatimi çeken şey, Kuranın metni asla değiştirilmemiş tek kitap olmasıydı: **“Aslında Kur'anı indiren ve onu koruyanlar biziz.”** Kuran'a kadar insan bu dünyadaki yaşam, güç veya tutku ve Allah'ın bu konuda birçok Kitap indirebileceği gerekçelerle baştan çıkarak taahhüdünü yerine getirmemiştir. Yorumcu İbn Kathir'in açıklamasında, herhangi bir değişikliğe maruz kalmaması için insanlara verilen indirilmiş olan diğer kitapların aksine Kuran'ın yüzyıllar boyunca korunması bir mucizedir. Aslında Allah, bu ayet ile bu sefer daha önce indirilmiş olan yüz on beş Kitabın aksine Kuran'ın kefilisi olmuş ve kimse tek bir harfini bile değiştiremeyeceğine söz vermiştir. Bununla birlikte her dönemden, dünyadaki tüm Kuranların aynı metni içerdiğini doğrulamak araştırmacılar için oldukça kolay; Katoliklerin İncili Protestanların (altmış altı Kitap daha fazla), hatta Ortodoksların ve Mormonların vb. İncillerinden farklıyken, Peygamberin müritlerinden biri olan Osman'a ait ilk Kuran şu anda İstanbul'da (eski Osmanlı başkenti) bulunmaktadır.

Benim açımdan Kuran'ın Allah'ın vahiyle indirilen sözü olduğuna beni ikna eden önemli bir başka husus ise hiçbir araştırmacının Müslüman olsun ya da olmasın, hangi dönemden olursa olsun bilimsel bir hata bulamamış olduğu tek Kitap olmasıdır. Bunun aksine, Kuranda, şu anda neredeyse tümü doğrulanmış olan, VII. yüzyılda çölde yaşayan bir Bedevi'nin bilmesinin mümkün olmadığı doğa olaylarından bahsedilmiştir. Bununla birlikte, bilimin bize öğrettikleri bende hiçbir kuşku uyandırmıyor ve inancım dünyada karşılaştıklarımızı kabul etmemi sağlıyordu. Kuran bilgiyi teşvik ederken, Kilisenin bilimsel keşifleri kabul etmedeki zorlukları bilinmektedir: **“Oku, Allah'ın adıyla oku”; “Bilim öğrenme yolunu seçene Allah cennete giden yolu kolaylaştırmaktadır.”** Zaten Kuran'da mevcut olan çarpıcı

bilimsel gerçekler arasında beni hiç kuşkusuz en çok etkileyen şudur. 79. Sure, 30. Ayette: **“Dünyaya gelince, ardından, yeri yayıp yuvarlattı”**; yuvarlatmak anlamına gelen Arapça **“dohaha”** kelimesi **“deve kuşu”** yumurtası olarak da çevrilebilmektedir. Ve şu anda Dünyanın tamamen yuvarlak değil, geoid şeklinde bir küre gibi olduğunu yani başka bir deyişle, kutuplardan bastırılmış olduğunu bilmekteyiz. Başka bir deyişle, Dünyanın düz olduğuna dair düşüncenin yaygın olduğu bir çağda ve gezegenimizin yuvarlaklığının keşfedilmesinde Galileye atıfta bulunulurken, Kuran Galile’den bin sene önce ve büyük bir kesinlikle zaten Dünyanın şeklini mükemmel bir şekilde betimlemiştir! Bunu inanılmaz buldum ve benim açımdan, Muhammed’in bu bilgiye kutsal vahiy olmadan sahip olabileceğine itiraz edilmesi kesinlikle imkânsız görünüyordu. Son olarak tuzlu suyun asla tatlı su ile karışmadığına dair ayetten de büyülendim. Bu doğa olayı 35. Surenin 53. Ayetinde açıklanmaktadır: **“iki denize serbest akış veren Allah’tır. Biri tatlı, serin, diğeri tuzlu, acı. Bunların ikisinin arasında bir orta bölge ve aşılabilir bir engel yerleştirmiştir”**. Bununla birlikte, Kızıldeniz ile ilgili yapılan bir röportaja göre kaptan Cousteau tuzlu su ile tatlı suyun birbirine karışmadığını keşfetmiştir. Müslüman bir bilim adamına bunu söylediğinde ona hemen bu ayetten bahsetmiştir.

İslam üzerine daha çok şey öğrenmek için yaptığım araştırmalarım esnasında bana boyunca eğdiren ve derinlemesine ikna olmamı sağlayan son bir örnek daha vereceğim. Bu, hiç kuşkusuz Keith Moore’un yakın zamandaki uzmanlarından biri olduğu embriyoloji ile ilgilidir. Embriyoloji üzerine dünyanın en iyi kitabı seçilen **“İnsanın Geliştirilmesi”** adlı kitabında, 23. Surenin çok şaşırtıcı olan 12 ila 14. Ayetlerini ileri sürmekten çekinmemektedir: **“İnsanı kesinlikle bir kil parçasından çıkardık ve daha sonra sağlam bir sunakta bir damla sperm ekledik. Daha sonra, spermde bir yapışma sağladık ve bundan bir embriyo yaratık; daha sonra bu embriyodan kemikleri yarattık ve bu kemikleri kaslarla örttük. Sonrasında bunu başka bir yaratığa dönüştürdük. Yaratıcıların en iyisi Allah’ın zaferi!”** Bilim adamı bunu şu şekilde açıklıyor: **“İsa’dan sonra VII. yüzyıla ait yazılar söz konusudur. Oysa embriyolojinin tarihi bize o çağda bu konudaki bilgilerin var olmadığını ileri sürmektedir. Bu bilgilerin ortaya çıkışı ancak XX. Yüzyılın başlarıdır. Bu gerekçelerle, Kurandaki insan embriyosu ile ilgili kavramlar ancak VII. yüzyılın bilimsel bilgi birikimi üzerine dayandırılabilir. Anlaşılabilir tek sonuç bu tanımların Muhammed’e Allah tarafından iletilmiştir. Ve Muhammed okuma yazma bilmediğinden dolayı bu gibi ayrıntıları bilemezdi ve sonuç olarak bilimsel bilgiye sahip olamazdı [...]”**.

Sorduğum sorulardan ve merakımı uyandıran noktalardan başlayarak Müslümanlığı en ince ayrıntılarına kadar öğrenmek istiyordum ve ayrıca araştırmalarımı derinleştiriyor, çevremdeki Müslümanlara sorular yöneltiyor ve kendimi yoğun bir şekilde İslam’a doğru çekiliyordu gibi hissediyordum. Çocukluğumdan beri içimde taşıdığım inanç Müslümanlık öğretilerine mükemmel bir şekilde uyuyordu ve bana sanki dünyada daha güzel ve bilime bu derece saygı duyan bir din yokmuş gibi geliyordu.

III. BÖLÜM

DİN DEĞİŞTİRME YOLUNDA

Kütüphanem ve odam İslam üzerine kitaplarla dolup taşıyordu. Bunları saklamamakla birlikte, aileme ne bende ortaya çıkan bu meraktan ne de dinimde bulduğum duygudan bahsetmiyordum. Hiç kuşkusuz bunu yeterince kötü bir şekilde karşılayacaklarını tahmin ediyordum. Elbette, İslam'a karşı bir duruşları yoktu... konu çocukları olmadığına. Ve bir gün aneme saf bir şekilde **“Yaşam tarzımız yanlış, gerçek olan İslam!”** deyiverdim. Korkarak bana cevap verdi: **“Kızım, sen delirmişsin!”**. Fakat **annem bir gün odama girdiğinde sayısız kitabımı fark etti. Bana onlardan kurtulmamı emretti. Ona itaat etmekten başka ne yapabiliyordum ki? Meydan okumam hiçbir işe yaramayacaktı. Kalbimde bir düğüm ile geceleri ve bilginin merkezine yolculuğumda bana eşlik eden tüm bu eserleri arkadaşım Sandra'ya verdim.** Annem bana tek bir soru sormadı, bunlardan bahsetmek istemiyordu. O gün, aileme göre kararlarımın ne kadar karmaşık olabileceğini anladım. **Din değiştirdiğim takdirde annemin çekeceği üzüntüye ve onu mutsuz görme korkusuna rağmen dinin benim için çok önemli bir hale geldiğini biliyordum.** Bundan vazgeçemezdim. Günden güne Müslümanlık inancımı doğrulamaya devam ediyordum. Bununla birlikte, metinlerdeki bazı noktalar hala benim için bilinmezlikle doluydu ve kendime birtakım sorular sormama neden oluyordu. **Örneğin, cin'in ne olduğunu, dinde rolünün ve yerinin ne olduğunu pek anlayamıyordum. Ayrıca melekler, duanın gizemleri ve İslam'ın beş şartı konusunda sorularım vardı. Cevapları eksik olan bu sorulara karşı bir açlığım vardı ve beni giderek daha fazla heyecanlandıran ve geri dönülemez bir şekilde yöneldiğim bu inancı mükemmel bir şekilde tanımaya açtım.** Sorularımı muhasebe derslerini gördüğüm Kuzey Afrika kökenli bir arkadaşıma soruyordum. Mahallesinde bana yardımcı olabilecek daha bilgili bir kadın tanıdığını, kendisinin de İslam'a dönenlerden biri olduğunu ve bilmediğim noktaları açıklayabileceğini söyledi. **“Adı Miriana”.** Arkadaşım beni hemen onunla irtibata geçirdi. Her ikimizi de evinde ağırlamayı kabul etti. Onunla tanışmaya can atıyor ve sabırsızlanıyordum. Miriana bizi daha sonra büyük bir içtenlik ve dostlukla dairesinde birkaç gün misafir etti. Neredeyse aynı yaştaydık ve kısa zamanda ona karşı bir güven hissettim. Cana yakınlığı bu ilk buluşma boyunca hiç değişmedi ve ona biraz safça gözükten tüm sorularımı sormaktan çekinmedim. **Ancak o da din değiştirmeden önce, İslam dinini, öğretilerini ve inançlarını daha iyi tanıma ihtiyacını duymuştu.** Özellikle kapsamlı bir şekilde açıklama yapıyor ve büyük bir zevkle, ona gösterdiğim metin alıntılarını açık bir şekilde aydınlatmayı görev addediyordu. Arkadaşım doğruyu söylemişti; seçtiği dine tutkuyla bağlı ve hiçbir zaman öğrenmekten vazgeçmemiş olan Miriana sorularıma cevap verebiliyordu. Bu ilk karşılaşma bence çok öğretici ve şahaneydi, birlikte saatlerce konuştuk ve onu daha iyi tanımak amacıyla yeniden görüşmek isteği ile vedalaştık. Bana verdiği bilginin ötesinde benim için mükemmel bir arkadaş olabileceğe benziyordu.

Düzenli olarak onun evine gidiyordum, dinden bahsediyor; fakat yavaş yavaş kendimizden de konuşmaya başlamıştık. Bana baba tarafından Belçikalı, anne tarafından İspanyol olduğunu, annesi tarafından yetiştirildiğini çünkü ailesinin o daha beş yaşındayken boşandığını anlattı. Tüm kültürlerle açık bir eğitim almış ve çok genç yaşta seyahat etme zevkini tatmıştı. Daima **Arap kültüründen etkilenmiş bir şekilde, doğal olarak İslam'a yönelmiş ve en sonunda da din değiştirmişti.** Mutlu ve buna zorlanmamış olduğunu gören ailesi kararını paylaşmamakla birlikte saygı duymuş. Uygulamalı yabancı diller alanındaki lisansı ile tamamladığı üç dilli yardımcı sekreterlik yüksek teknisyenlik bölümünden diploma almıştı. Onu tanıdığımda Liés ile evli ve bir oğulları vardı. Lise ikinci sınıfta tanışmış ve zaman içerisinde bu noktaya gelmişlerdi. Bununla birlikte, Miriana'nın öğrenme alışkanlığı vardı ve kendisine ulaşan farklı bilgileri doğrulamak amacıyla tek başına İslam üzerine araştırmalar gerçekleştiriyordu. Benim ondan ve onun da benden öğrendiği şey dine olan ortak yolumuzun bizi birbirimize yakınlaştırdığıdır. Birbirimizi giderek daha iyi tanımaya başlıyor ve birbirimizi görmediğimiz zamanlarda telefonda uzun saatler boyunca konuşuyorduk. Beni hiç kuşkusuz herkes-ten daha iyi anlıyordu ve ona koşulsuz bir şekilde güveniyordum.

Cevaplarını bulan sorularım sona ermiş, hiçbir şüphe olmaksızın dini inancımı belirlemiştim ve İslam'ın beş şartından ilki olan Şahadete, inancımı beyan etmeye karar verdim. Zaten bir senedir **İslam içime işlemişti ve o andan itibaren kesinlikle Müslüman olmak istiyordum.** Şahadet Arapça söylenen ve **“Allah birdir ve Hz. Muhammed onun kulu ve elçisidir”** anlamına gelen tek bir cümleden oluşmakta ve sonrasında **sıra yeni hayatına hazırlanmak amacıyla bedenini ve kalbini saflaştırmak için insanın kendini suyla yıkadığı “abdest alma” işlemine gelmektedir.** Bu inanç beyanı ancak bu kararın iyice düşünüldüğünden ve bu dinin seçilmesi ile bir yanlışlık yapılmadığından emin olunması amacıyla ileride din değiştirecek kişinin **İslam'ı iyice öğrenmesi ile ve güvenilen bir Müslüman şahit huzurunda gerçekleştirilebilmektedir.** Birkaç ay öncesinde Senegal'e yaptığı bir seyahatte din değiştiren arkadaşım Sandra ile birlikte benim için yeni bir hayatın başlangıcını temsil eden Miriana da o anda bana destek oldu. O esnada, istediğimiz takdirde bir Müslüman adı seçebiliyorduk. Sandra bana **“Jamila”**yı önerdi. Bu ismi anında sevdim ve kabul ettim. Bununla birlikte, ailemin bana vermiş olduğu ismi reddetmedim ve şu anda insanlar bana, beni hiç rahatsız etmeden, ikisinden biri ile hitap etmektedir. Birkaç **“hoş geldin”** hediyesi aldım ve bol kahkahalı ve keyifli küçük bir yemek hazırladık. **Bu, benim için sanki bir yeniden doğuş gibiydi; yeni bir düşünce şekli, yeni bir yaşam şekli, yeni arkadaşlar...** Müslüman olma seçimini yapmış olmaktan çok mutluydum, şu anda on bir yıl sonra dahi bundan mutluluk duyuyorum. Birçok insan bir dine sığınmanın kötü bir durumdan kaçış nedeniyle ileri geldiğini düşünüyor. İstedğim şeyler şimdi daha açık: Bu kesinlikle benim sorum değil. **Ben ne bir hayal kırıklığı veya başarısızlık sonucunda ne de depresyondan çıkmak amacıyla din değiştirmedim bu sadece benim kişisel inancımdır.**

Ailem hayatımın bu önemli anında bana destek olmadı. Annemin kütüphanemin karşısındaki öfkesi ve konu ile ilgili sessizliği ile haşlanmış bir şekilde, ona hiçbir şeyden bahsetmemeye karar verdim. Bundan büyük üzüntü duyuyordum, bu anı onunla paylaşmak ve seçimimi kabul etmesini isterdim; ancak okuduklarımı tasvip etmemişken bunu nasıl yapabildim ki? Din değiştirdiğimi ona nasıl açıklayacaktım? Bunu gerçekleştireceğim ve onun da beni anlayacağı binlerce formül düşündüm; ancak sonunda, hiçbiri bana yeterli gelmedi veya belki de sadece bana karşı tepkisinden çok korkuyordum. Bir gün bunu ona söylemem gerektiğini biliyordum; ancak hala nasıl söyleyeceğimi bilmiyordum. Gerekli olmadığından özellikle endişelenmesini istemiyordum ve sessiz kalarak saklamaya karar verdim. Dinimi gizli tutuyor, odamda hapsediyor ve aileme karşı tanıdıkları şekilde davranıyordum. Ailemin birbiriyle anlaşamadığı ve yirmi üç senelik evliliklerinin sonunda boşanmaya karar verdiği o anda bu durum en tercih edilebilir yoldu. İkisinin de sürdürdükleri birbirinden çok farklı yaşam tarzı düşünüldüğünde bunca sene birlikte yaşamış olmaları zaten bir mucizeydi. Babam eğlenmeyi çok severken, annem mutluluğu evde buluyordu. İlişkilerinin çok kırılgan olduğunu biliyordum; ancak onları bir daha hiç birlikte göremeyecek olmak beni inanılmaz bir şekilde üzmüştü. Bununla birlikte, yirmi bir yaşımıdaydım, başımın çaresine bakabiliyordum ve bunun onlar için daha iyi olduğunun farkındaydım. Muhasebe alanında eğitimime devam ediyordum; fakat orda da bazı arkadaşlarımla birlikte, durum karmaşıklaşıyordu; çünkü seçimimi bir türlü anlamıyorlardı ve inandıklarım onları korkutuyordu. Bir süre sonra dışarı çıkma davetlerini reddettiğimde durumu fark etmişlerdi; hiç kuşkusuz yirmi bir yaşında bir genç kız için bunu normal bulmuyorlardı ve belki de söylediklerimin arkasında şüpheli bir durum olduğunu zannediyorlardı. Aileme söylediğim yalan ve arkadaşlarımla bana bakış açısı, bazı Müslüman dostlarıma ve Miriana'ya sığınabilmekten, onlarla inançlarımızdan bahsetmekten, birlikteliğimiz ve arkadaşlığımız ile güçlendirilmiş mükemmel bir ruhsal topluluk içerisinde onlarla yaşamaktan mutlu olup olmadığını düşündürüyordu.

IV. BÖLÜM

BEKLENMEDİK BİR TEKLİF

Hiç kuşkusuz Miriana'yı ilk görüşmemden yaklaşık iki ay sonra, ilk anda bana alışılmadık gelen teklifi yapmasına arkadaşlığımız ikna etmişti. Her zaman olduğu gibi onun evinde konuşurken ve birbirimize açılırken bana **“kocamın ikinci eşi olmak ister misin?”** diye sordu. Bir kahkaha patlattım, şaka yaptığımı zannediyordum. Alınmadı; fakat bana bunun kesinlikle bir şaka olmadığını garanti etti. Bana **“çok eşlilik”** ile ilgili görüşlerini ve bunu neden iyi bir şey olarak düşündüğünü ve kendisinin ve kocasının bu kararı vermedeki gerekçelerini açıkladı. **Bu fikir bir süredir akıllarında dolanıp duruyormuş ancak, iyi anlaşmalarına rağmen, aileye yeni bir üyenin katılması ile ilişkilerinin zenginleşeceğini düşünüyorlarmış.** Miriana tarafından takdir edildiğimi hissediyordum, ikimizin de bir güç olarak düşündüğü bir şekilde iyi anlaşılıyorduk. Benin uygun kişi olduğumdan emin olmak için, kararlarında

yanılıp yanılmadıklarını Allah'a sormaktan ibaret olan **danışma duasını** etmişlerdi. **Dua edenler abdestlerini alır, Mekke'ye doğru döner, iki rekât dua okur sonra, kendilerini meşgul eden konu ile ilgili Allah'ın onlara yardım etmesini istemek amacıyla peygamber duası ederler; eğer onlar için uygun görülürse gerçekleşmesi kolaylaşır veya kötü görüldüğü takdirde onlardan uzaklaşmasına karar verir.** Cevabı farklı şekillerde, bazen dolaylı bir rüya aracılığıyla, bazen kalbinizde hissederek, bazen de benim durumumda olduğu gibi Allah'ın isteğinin gerçekleşmesini kolaylaştırmasıyla ortaya çıkabilmektedir. Birkaç hafta sonra en nihayetinde hiçbir zorluk olmadan ve ailelerine katılma fikrimi güçleştirebilecek hiçbir engelle karşılaşmaksızın Liés ve Miriana'nın teklifini kabul etmiştim. Miriana için çok eşlilik otomatik olarak eşin bastırılmasına neden olmuyor. Hatta tam tersine, Müslümanlıkta bu ilişki onun için iyi bir şey olmalıydı ve Miriana bunu başka türlü algılamıyordu; **eşler evlerine yeni eşin gelişini kabul etmelidirler ve birbirlerini bütünlemeleri için yeterince anlayabilmelidirler. Üstelik birçok yetişkin olmasının çok zenginleştirici olduğunu düşünüyordu; herkes kendi bilgi birikimini, kendi kişiliğini, kendi niteliklerini taşıyordu ve böyle bir ailede çiftin hayatında ne olursa olsun asla ne bitkinlik ne de monotonluk olmazdı. Çok eşliliği çocuklar için de bir avantaj olarak görüyordu; doğumları birbirine yakın olan çocuklar iyi birer oyun arkadaşı olacak, ergenliklerinde ve yetişkinliklerinde birbirlerini gerçek birer erkek ve kız kardeş olarak göreceklerdi; çünkü birlikte, hiçbir ayrım gözetilmeksizin, aynı eğitimi alarak, aynı ödülleri ve cezaları alarak yetiştirilmeleri gerekmektedir. Büyük bir aile paylaşmayı, yardımlaşmayı öğrenmeye ve daima birbirini sayabilmeye ve desteklemeye olanak tanımaktadır. Miriana'nın tüm bunları bana açıklama şekli, yaşanan bu durumdaki bu açıklık vaadi bana derhal güven verdi. Kadın ve erkek arasındaki bu ortak ve paylaşılan yaşam fikrinde pozitif bir şey hissettim.**

Bu ilişkilerden doğan dürüstlük bende çocukluğum ve ergenliğim boyunca görebilmiş olduklarımla karşılaştırıldığında bir rahatlık hissi uyandırıyor. **Aslında, ailemin tanıdıkları arasındaki komşu evlerde, kapı komşumuz olan adamın alt kattaki komşuya düzenli olarak ziyarete gitmesi gibi, erkeklerin karıları veya kız arkadaşları olsun tekrar tekrar kadınları aldattığını görmüştüm... Bazen davranışlarının neden olduğu skandallara, gözyaşlarına ve acılara, eşlerini aldatma amaçlı numaralarına istemsiz olarak seyirci kalıyordum.** Ancak, şimdi, farklı düşünüyorum ve sadık olan kocalar olduğunun bilincindeyim ve ergenliğimde, erkeğin tek bir kadınla birlikte olmasının erkek cinsi için anlaşılabilir olduğu fikrine sahiptim. Bu adamlar tüm hayatları boyunca tek bir eşle yetinmiyorlardı. Benim açımdan kadın ve erkek arasındaki doğa farkı nedeniyle bastırılmaz bir şekilde başka partnerler tanıma ihtiyacını hissediyorlardı. Kadınların veya en azından aralarından birçoğunun, bir noktada yetiştirdikleri ve ilgilendikleri ve kendilerini zenginleştirme ve kendilerine yetebilecek yeni bir gelişim olanağı sağlayan çocukları var. Kadınlardaki bu istek erkeklerdeki tanıma hissi kadar kuvvetli değil. Bu en azından benim gözlemim olmakla birlikte, bu noktada ne herhangi bir yargıya ne de feminist görüş üzerine bir polemik başlatmak istemiyorum.

Fakat benim açımdan, ergenliğimde güven eksikliğinden dolayı asla evlenmeme kararı almıştım. **Kendi kendime eğer bir gün uzun süreli bir ilişkim olduğu takdirde, birlikte yaşayacağımızı ve çocuklarımız doğduğunda, bilmem koşuluyla ona başka kadınlarla görüşme özgürlüğünü vereceğimi söylüyordum. Ayrıca kendimi olası bir ihanetten korumanın yolunu arıyordum.** Miriana'nın teklifi bende bir yansıma yarattı, düşüncelerimin birçoğuna cevap veriyordu. Bu yüzden bu fikir bende şok etkisi yaratmamıştı. Açıkçası, bu ilk olumlu tutuma rağmen, sadece tereddüt ediyordum, böylesi bir evlilik hafife alınmamalıydı. Kendi açımdan **“Onu tanımıyorum, kocanı hiç görmedim bile!”** derken Miriana bana **“istediğin kadar düşün, olumlu ve olumsuz yanlarını tart”** dedi. Bu beklenmedik görüşmeden sonraki günlerde bu konu üzerinde düşünmeye devam ettim. Fikir kendi başına bana kötü gelmiyordu; her şeyden önce şu anda Miriana'yı çok iyi tanıyordum, birbirimize karşı güvenimiz tamdı ve şimdiden günlük hayatımızda inanılmaz bir paylaşım içerisindeydik. Ancak burada kocası, çocuğunun babası söz konusuydu. Gerçekten her şey tahmin ettiği gibi iyi mi olacaktı?

Çok eşlilik üzerine bilgi almaya karar verdim. **Çinliler, Afrikalılar, Medler, Babilliler, Asurlular, Persler, Yahudiler gibi toplumlarda çok eşliliğin zaten sürekli var olduğunu gördüm; ancak bu halklarda eş sayısı ile ilgili hiçbir sınırlama yoktu.** Uygulamayı belli bir yasal çerçevede düzenleyen ve aynı anda sahip olunan eş sayısını dörtle sınırlayan Kurandır: **“[...] İlginizi çeken kadınlardan iki, üç veya dördü ile evliliğe izin verilmektedir; ancak bunlara karşı adil davranmamaktan endişeleniyorsanız, sadece tek bir tanesiyle evlenin [...].”** Allah çok eşliliğe izin veriyor. Müslümanlar için model olan Peygamber de önce tek eşi sonra çok eşi olmuştur. Ayrıca beni rahatlatan, Batı düşünürlerinin de fikirlerini gördüm. Sosyal psikolog, sosyolog ve bilim adamı **Dr. Gustave Le Bon: “Doğudaki çok eşlilik bunu uygulayan halkların ahlaki seviyesini yükselten, aileye kuvvet katan ve kadının Avrupa'ya nazaran daha saygın ve mutlu bir hale gelmesini sağlayan mükemmel bir oluşumdur. Doğu toplumlarının yasal çok eşliliğinin ne açıdan Avrupalıların ikiyüzlü çok eşliliğinden daha aşağıda olduğunu anlayamıyorum”** diyor ve **“çok eşlilik toplumunda metreslerin sorunlarını ve tehlikeleri önlüyor ve erkekleri çocukların gözünde tanınmayan baba olmaktan korumaktadır”** diye ekliyor. XX. yüzyılın başlarında İngiliz tanrı felsefesi kurumunu idare eden **Dr. Annie Besant** Hindistan'da halen uygulanan dinler başlıklı konferanslarında: **“Etrafına biraz olsun bakanlar tek eşliliğe gerçekten çok kısıtlı sayıda ki dürüst erkekler tarafından uyulduğunu görebilirler. Dolayısıyla, bir toplumun erkeklerinin, yasal eşi haricinde dışarıda metresleri varken, tek eşi olduğunun söylenmesi doğru değildir. Tarafsız olarak bakıldığında kadınları kurtaran, koruyan, besleyen ve giydiren İslami çokeşlilik, bir erkeğin kadını sadece arzularını gidermek için aldığı ve sonrasında isteklerini tatmin ettikten sonra kadını sokağa atmasına izin veren Batıdaki fuhuştan daha değerli görünüyor!”** demiştir. Bu farklı yazılar ergenliğimden beri sahip olduğum çiftlere olan bakışımda beni güçlendirdi ve rahatlattı.

Liés Hebbadj ile ilk defa birkaç gün sonra Miriana'nın evine geldiğimde tanıştım. Din değiştirmeme rağmen önyargıların hala inatla devam ettiğini itiraf etmeliyim; televizyonda görebileceğiniz, Müslümanlığın eleştirilmesinde aranılan radikal dinciler gibi parmakla gösterilenlerin ve sunulanların aynısı olan uzun tunikli iri, sakallı ve esmer bir adamın geldiğini gördüm. Ancak Miriana ile geçirdiğimiz uzun saatler boyunca tehlikeli bir fanatikle evlenmeyi kabul etmeyeceğini bilecek kadar uzun süre konuşmuştuk. İncancımızı güçlü bir şekilde hissediyor ve eksikliğinde yaşamayı hayal edemiyorduk; ancak bu, diğerlerinin çıkarımında bulunduğu gibi agresif ve şiddetli yorumlar dışında temel kuran öğretilerine uyulmasına dayanmaktaydı. Bununla birlikte bana tamamen doğal ve sempatik gelmişti. Üçümüz birlikte konuşmaya başladık. İkinci eşi olmam ile ilgili fikir üzerine konuştuk ve Liés bana ne düşündüğümü sordu. Soruya kesin olarak cevap vermemekle birlikte, hiçbir olumlu veya olumsuz fikir beyan etmeden, beni çok iyi anlayacakları bir şekilde **“hiç bilmiyorum”** demekle yetindim. Her şeyden önce Liés ile vakit geçirmem ve nasıl anlaşacağımızı bilmem gerekiyordu. Dolayısıyla onu düzenli olarak görüyor, randevularımız ve konuşmalarımız boyunca onu tanımaya çalışıyordum. Kısa zamanda önyargılarımı yıkacak özelliklerini keşfetmiştim. Liés hemen gözüme güler yüzlü ve akıllı biri olarak görüldü. Cezayir kökenli olup, Fransa'ya 1977 yılında gelmiş, iki yaşındayken, Fransız toplumunda yerini bulan, dinini uygulamayan Müslüman bir ailede büyümüştü. Liés lisedeyken İslam'da kendi kendini yetiştirmekle ilgilenmişti. Zaten dindardı ancak giderek artan bir şekilde, fen, ekonomi ve sosyal fakülte'deki derslerine devam etmesini engellemeyecek bir titizlik ve heves ile incancını uygulama ihtiyacını hissetmişti. Onunla tanıştığımda, iş için gittiği ve Fransa'da satmak üzere Müslüman giyim tedarikçilerinden alışveriş yaptığı Suriye'den dönmüştü. Şimdiden bolca seyahat etme olanağına sahipti; Harlem mahallesinde Afrikalı Amerikalı Müslümanlarla vakit geçirdiği New York'a, Florida'ya, ayrıca Miami'ye, Miriana ile birlikte bir buçuk aylık bir seyahate çıktıkları Meksika'ya, bir Faslı ile evlenen kız kardeşi için Fas'a, Kabyle kökenli ailesine Cezayir'e, Miriana'nın annesinin evi İspanyaya gitmişti. Ve özellikle eşi ve çocuğu ile Mekke'ye Hacc'a gitmişlerdi. Tüccar olarak- pazarda ve aynı zamanda kendi küçük dükkânında doğuya ait mutfak eşyaları, Arap kanepeleri veya kumaşlar satıyordu- yaşam tarzında ve düşünce yapısında istikrarlıydı ve tasdik ettiği sorumluluk anlayışı güven veriyordu. İncancına sadık bir şekilde asla içki içmiyor, barlara gitmiyordu. Bu sağlıklı yaşam beraberinde, birlikte sık sık konuştuğumuz ve aynı anlayışa sahip olduğumuz büyük bir İslam bilgisini de taşıyordu. Açık görüşlülüğünü ve entelektüel zenginliğini doğruladığından dolayı ayrıca ilgimi çeken sağlam bir genel kültüre sahipti. Bir erkekten beklediğim her şeye sahipti; ciddiye, ilgi çekiciydi ve eğitimiydi. Ayrıca kişiliği de beni etkiledi; Liés geleneklere uymayan ve bağımsız bir kişiliğe sahipti. Medya ve Devlet ona farklı etiketler yapıştırmaya çalıştı, çeşitli radikal Müslüman gruplara üye olduğu ileri sürüldü. Hiç umut yok! Liés hiçbir olaya karışmadı, özellikle bu tiptekilere. Olayları tamamen şahsi bir şekilde kavrama şekli var. Alışılmamış. Miriana ve çocuğu ile ilgilendiği anlayışı ve zekasına güvenilebileceğini hissettim. Çok iyi anlaşıyorduk

ve her seferinde birlikte paylaştığımız her anı daha fazla takdir ediyordum. Eşi olma isteği kendi yolunu bulmuştu. Bununla birlikte, onu tanımamı isteyen Miriana olmasına rağmen, ilk haftalarda veya onunla baş başa kaldığım zamanlarda, arkadaşımın tepkisinden ve tüm bu olanlardan rahatsızlık duymasından endişeleniyordum. Anlayışım, kafamda dolaşıp duran sorularım bu buluşmaların keyfi ile karışıyordu. Ancak korkularımın çok gereksiz olduğunu fark ettim; Miriana tarafsız, sıcak ve dikkatliydi. Liés ile düzenli olarak geçen iki aydan sonra, teklifleri üzerinde çok düşündükten, Miriana'nın sözleriyle ikna olduktan sonra, kadın/erkek ilişkileri üzerine kendi fikirlerimi göz önünde bulundurarak Liés'nin yeni eşi olmayı kabul ettim. Artık günlük hayatta onlarla olmak ve yaşamak istiyordum. Miriana bana tüm arkadaşlığımı ve birlikteliğini verecek; Liés, güvenlik ve destek sağlayacaktı. Elbette birçok kişiye garip gelen bu çok eşlilik durumu en başta kesinlikle biraz kıskançlık da yarattı. Ancak sahip olduğumuz karşılıklı sevgi ve benim açımdan neler olduğunu bilme rahatlığı ile hızlı bir şekilde bunun üstesinden gelindi. İlişkimizin ilk zamanlarında ailemle birlikte yaşamaya devam ettim. Din değiştirdiğimi onlara açıklamamaya cesaret edememekle birlikte, kesinlikle sakallı ve uzun Arap giysisi giyen, buna ek olarak evli ve bir çocuk babası bir Müslüman ile birleştiğimi onlara söylemeyecektim. Kararlarımı almadan önce onlarla nasıl konuşacağımı bilememiş ve bununla beraber seçmiş olduğum yolumda ilerlemeye devam etmiş ve durumun giderek daha zor hale geldiğini ve onları şoka sokma riski olduğunu fark etmiştim. Benim için normal hale gelen, onlar için değildi ve sahip olduğum tüm acıya rağmen durmadan yeni hayatımı onlara açıklayacağım zamanı erteliyordum.

V. BÖLÜM

LONDRA VE PEÇE

Liés, Miriana ve ben Londra'ya yerleşmek üzere Nantes'ı terk etmeyi giderek daha fazla istiyorduk. Bir yandan üçümüz yolculuğa çıkmaktan hoşlandığımız için, öte yandan İngiltere başkentinin Müslümanlar için daha açık olması nedeniyle. Kadınlar nüfusun büyük bir çoğunluğu tarafından rahatsız edilmeksizin eşarpla çalışabiliyor ve dindarlara bakış açısı Fransa'ya nazaran daha az katıydı. Benim açımdan, **din değiştirmemden beri, saçlarımı sadece hafta sonları örtüyordum. Annem bir şey anlamasın diye giyinmek için onun çıkmasını bekliyor ve eve dönmeden önce çıkarıyordum. Kısa zamanda başörtüsünün bana güven verdiğini fark ettim. Başörtüsünü erkeklerin bakışlarına karşı bir koruma olarak yaşıyordum. Ancak, daha çok Allah'a itaat etmek için giyiyordum.** Bununla birlikte, eğitim haftası boyunca giymemiş olmam beni aşırı derecede rahatsız etmiyordu; çünkü dindarlığımın daha başındaydım ve yavaş yavaş ilerlemek niyetindeydim. Aynı şekilde, din değiştirmemden sonra bile beş günlük duayı hemen okumaya başlamadım. Öncelikle günde bir tanesiyle yetinirken, sonrasında duaları giderek sıklaştırdım. Müslümanlık ilkelerinin uygulanmasına giden bu yavaş ancak emin adımlar ne Miriana ve Liés'nin gitme isteğini paylaşmama ne de cesaretlendirmeme engel olmadı. Tam aksine! Liés orada bizi ağırlayabilecek ve bir ev bulmamıza

yardımcı olabilecek birtakım insanlar tanıyordu. Onlarla düzenli olarak irtibat halindeydi ve Londra’da yaşamak üzere Nantes’ı terk etme kararı kısa zamanda nihai olarak alındı. Liés, Miriana ve çocukları en başta bensiz gittiler. Üç ay daha yeterlilik sözleşmem vardı ve muhasebe alanında diplomamı almak için her şeyden önce eğitimimi tamamlamam gerekiyordu. Onlara o zaman katılacağım konusunda anlaşmaya varmıştık. Bu süre zarfında, onlarla sürekli irtibat halindeydim ve bana sürekli oradaki yaşamdan, nasıl sempatiyle karşılandıklarından, günlük hayatımızda dinimizi yaşamamızın ne kadar kolay olduğundan bahsediyorlardı. Memnun görünüyorlardı ve sabırsızlıkla onlarla birlikte bu yaşamı paylaşmak üzere onlara katılmayı, eğitim merkezindeki arkadaşlarımca yargılanma riski olmaksızın ve ailemin tepkisinden çekinmeden inancımda biraz daha derinlere inmeyi bekliyordum. Aileme ise, tamamen yanlış olmamakla birlikte Londra’da bir deneyim yaşamak, İngilizcemi ilerletmek ve orada bir iş aramak istediğimi açıklayarak gideceğimi ifade ettim. Kararımda emin değildim. Annemden ayrılmak çok zordu, özellikle daha yeni boşanmışken onu tek başına bırakmak oldukça üzücüydü. Onu terk ediyormuşum hissine kapılmıştım.

Mart 2000’de beni engellemeyen şey, cebimde diplomam, mutlu ve heyecanlı bir şekilde nihayet Manş denizini geçerek ışıldayan gözlerle İngiltere’de beni bekleyen yeni hayatın düşüncesi ve Liés ve Miriana ile tekrar bir araya gelmekti. Bana birkaç gün eşlik etmek, biraz zaman geçirmek isteyen ve seyahat etme ve başka düşünce tarzlarını görmek amacıyla çocukluk arkadaşım Sandra da benimle geldi. Londra gerçekten telefonda bahsettikleri kadar vardı. Liés’nin arkadaşları çok sıcakkanlıydı ve dördümüzün de yaşayabileceği büyüklükte bir ev bulmamız için bize yardımcı oldular. Kısa sürede hep beraber şehirde gerçekte Müslüman olan bir mahalleye taşınabilmiştik. Sokakta birçok kadın kompleksiz bir şekilde çarşaf veya peçe giyiyordu. Punk, gotik, kırmızı saçlı manga severler topluluğundan oluşan Londra’nın rengarenk kalabalığında fark edilmeden geçiyor ve seçimlerinden ve dini inanışlarından dolayı kimseyi şaşırtmıyorlardı. Nantes’da hayatımda ilk defa peçeli bir kadınla karşılaştığımda daha yeni din değiştirmiştim. İnanılmaz derecede şaşırmıştım. Neden bu kıyafeti giyiyordu? Gereğesi nedir? Bu şekilde giyinmek bana çok zor geliyordu ve sadece gözlerin açık olduğu bu tip büyük, koyu bir çadır giymeyi düşünemiyordum. Bununla birlikte, ben diğerlerini yargılayacak yapıda biri değildim ve farklılıklar beni korkutmuyordu; hatta tam tersine, hangi değerden geldiğini bilmediğim, kendilerini sorgulamadan, diğerlerinden üstün olduklarına inanarak sokakta karşılaştıkları insanları, komşularım ve hatta arkadaşlarını o ya da bu şekilde yargılamaya zamanı olan bireylerin aksine zenginleştirici buluyorum. Kesinlikle şaşırmıştım; ancak bu şaşkınlık meraktan kaynaklanıyordu ve dinin bu yönünden kafam karışmış bir şekilde anlamını ve varoluş nedenini anlamak için peçe üzerine kişisel birçok araştırma yapmıştım. Ayrıca Kuran’da, Peygamberin (hadis) veya müritlerinin (Peygamberi takip eden adamlar) sözlerinde ve aynı zamanda bilginlerin yazdığı metinlerde bu peçeli çarşaf ile ilgili bir takım imalar buldum. Kuran’ın en açık ancak Fransızcaya tercümesindeki sorunlar nedeniyle üzerinde anlaşmazlık bulunan ayetlerinden biri 24. Surenin 31. Ayetidir: **“Kadın inananlara**

bakışlarını indirmelerini [Allah bakmayı yasakladığı için bakma], namuslarını korumalarını ve üzerlerindeki süsleri göstermemelerini ve bedenlerini örtmelerini ve süslerini sadece kocalarına veya babalarına veya kocalarının babalarına veya oğullarına veya kocalarının oğullarına veya erkek kardeşlerine veya erkek kardeşlerinin çocuklarına veya kız kardeşlerinin çocuklarına veya Müslüman kadınlara veya kölelere veya sahip oldukları kölelere veya cinsel bakımdan güçsüz erkek hizmetçilere veya kadınların gizlenmiş kısımlarını göz ardı eden çocuklara göstermelerini söyleyin. Ve süslerini sakladıkları bilinecek şekilde yürümesinler. Ey inananlar, başarıya ulaşmak için Allah huzurunda tövbe edin.” Aslında Arapça edebi sözlükte bedenden kasıt “**gövde, yüz, boyun ve göğüstür**”. Bununla birlikte, bazı Fransızca tercümelerde “**göğüs kısımlarını veya omuzlarını örtsünler**” yazmaktadır; omuz “**kataf**” olarak, göğüs ise “**soudour**” olarak geçmektedir. Fakat çağdaş din adamlarından bazıları sadece Peygamberin karısı olan Ayşe’nin baştan ayaklarına kadar örtüğünü ileri sürmektedir. Bunun üzerine Müslüman kadınların nasıl bu prensibe uymadığını ve Peygamberin eşi seviyesine yükselmişçesine bundan gurur duymadıklarını kendi kendime sordum. Dolayısıyla, metinleri ve bilginlerin fikirlerini karşılaştırarak konu üzerine araştırmalarımı derinleştirdim ve sadece Peygamberin eşlerinin peçe takmayla ilgili olmadığını gördüm. Aslında eşlerin karılarının bu alışkanlığı tamamen örtünmek ve erkeklerden kendilerini gizlemektir. Bununla birlikte, İbn Kathir’in Kuran yorumunda 33. Surenin 59. Ayetinde Allah: “**Ey Peygamber, eşlerine, kız çocuklarına ve kadın inananlara bedenlerini örtmelerini tavsiye et, bu onları doğru olmayan yaklaşımlara karşı ayırt edilmelerine ve korunmalarına olanak sağlayacaktır. Allah her şeyi affeder ve alçakgönüllüdür.**”

Qanyoqa mücadelesinde olduğu gibi eşlerin karılarının gizlenmiş yüzlerini çağrıştıran gerçek hikâyeler buldum: Bani Qaynoqa’lar İslam’ın gelişinden uzun zaman önce Medine’de kurulmuş olan üç Yahudi aşiretini oluşturmaktaydılar. Romalıların zulümlerinden kaçmış ve Tevrat’ta belirtilen Muhammed Peygamber ile karşılaşmak isteği ile oraya gelmişlerdi. En nihayetinde Peygamber geldiğinde, Yahudilerle bir barış ve komşuluk birliği kurmuştu. Ancak bir gün, Müslüman bir adamın karısı biraz alışveriş yapmak üzere Yahudi bir bijuteriye girer. Butikteki müşteriler yüzünü kaplayan çarşafı eleştirmiş ve açmasını istemişlerdir. Alçakgönüllülükle itaat etmeyi reddetmiş ve bir kişi bilmeyerek bol eteğinin kenarını çarşafın sırtına takmış ve oturduğu sandalyeden kalktığında tüm çıplaklığı ortaya çıkmış. Utançla bağırarak, bir Müslüman yardımı koşmuş ve kadına yapılan hakareti görmüş ve suçluya öldürücü bir darbe vurmuş. Sonrasında diğer Yahudiler Müslüman adamı öldürmüş, birbirlerinin yardım çağrısına gelen iki cemaatin diğer üyelerini de çağırarak ve şehir gerçek bir savaş alanına dönmüş. Burada satır aralarında özetlenen anekdot çarşafını çıkarması istenen birinci kadın bir adamın karısıydı. Kuran’da ve diğer dini metinlerde olsun, Müslüman kadınların tümünün peçeli çarşaf giydiklerinden şüphem yoktu. Söylendiği gibi peçenin giyilip giyilmemesi yükümlülüğü ile ilgili soru uzmanları ilgilendirmektedir ve benim açımdan İslam ile

ilgili daha fazla şey öğrenerek merakımı tatmin ettikten sonra, başörtüsüyle yetinmeye devam ettim.

Fransa'dayken sadece hafta sonları giyerken, Londra'da evden çıktığım anda, her gün giyiyordum. Orada örtünmek o kadar kolaydı ki, hiçbir dış kaynaklı itiraz yoktu ve inancımın bir işareti olarak saçlarımı eşarbin altına gizleyebilmekten mutluyum. Miriana ise uzun zamandır sokak kıyafetlerinin üzerine peçe de takıyordu. Bana taktığını söylemesine rağmen daha önce onu öyle görmemiştim. Bu beni aşırı derece şaşırtmamıştı, insanların seçimleri beni ilgilendirmiyordu ve o anda, peçenin temsil edebileceği şeylerin farkında değildim. Onu sadece evinde görüyordum ve karşılaşmamızın ilk gününde yüzünü ve saçlarını örtmeden göstermişti. Bununla birlikte, bu yeni çevrede, haftalar geçerken, ben de giderek daha yoğun bir peçe takma isteği hissettim. Peçeyi düşünerek, okuduğum metinleri yeniden aklıma getirerek, çevremde siyah uzun giysileri ile gururla gezinen tüm kadınlara bakarak, giderek artan bir şekilde peçeyi Allah'a daha fazla yakınlaştıran dini bir gereklilik gibi görüyordum. Bu istek içimde yanmaya başlamış ve kısa zamanda tamamen hayata geçmişti. Liés ye söylediğimde bana o etaba geçmeden önce biraz beklememi önerdi. Tekrar tekrar **“zaman ver”**, **“yavaş ilerle”** diyordu; ve Londra'ya gelişime kadar acele etmemeyi, inancımda günden güne büyümeyi temel aldığım doğrudu. Fakat belki de bu Nantes'da olduğumuz içindi. Burada, Londra'da her şey gözüme farklı görünüyordu, her şey inancımı giderek daha yoğun bir şekilde yaşamaya davet ediyordu. Sonunda peçe takmaya karar verdim. Bu hareketim bana şehrin kafa yapısına uyduğundan ve sorun yaratmadığından çok doğal geliyordu. Peçemi Londra'da her yerde bulunan Müslüman pazar yerlerinden birinden alacaktım. Miriana seçmekte yardımcı olmak için bana eşlik etti. Neredeyse tümü birbirine benzeyen ve siyah olan modeller karar vermemi hiç zorlaştırmadı. Denediğim anda içimde dış etkenleri unutmamı sağlayan bir rahatlık hissettim. Bu alışverişten mutluydum. Şaşırtıcı bir şekilde, giysinin kumaşı cildime hafif geliyordu ve peçe kesinlikle görüşümü engellemiyordu. Buna karşılık ilk başlarda nefes almakta zorluk yaşıyordum ancak bunların fiziksel olmaktan çok psikolojik olduğunu kısa sürede anladım. Aynaya bakarken, kendimi bu şekilde giyinmiş olarak görmek biraz garip geldi ancak bu kadar örtünmüş bir şekilde gezindiğim ve geçenlerin sadece bakışlarını gördüğü ilk günden itibaren, kendi içimde bir huzur hissettim. Bazen örneğin, gazeteciler topluluğu olduğunda, burkaya dönüştürecek şekilde peçemin üçüncü parçasını bile kapatıyorum!

Elbette bu giysi yeterince ağır olduğundan giymesi bazen daha zor oluyor; ancak şu anda bundan gurur duyuyorum ve peçeyle dışarı çıkmak onsuz sokakta dolaşmayı hayal bile edemeyeceğim kadar önemli bir alışkanlık, Allah için kendimden yaptığım bir fedakarlık haline geldi.

VI. BÖLÜM

DUBAİ: BİR KEŞİF YILI

Londra'da bir sene kaldık. Liés çeşitli tablolar, avizeler ve dekorasyon eşyaları sattığı Le Bazar Oriental adında küçük bir işletme açmıştı. Butiği tüm ihtiyaçlarımızı karşılamaya yetecek kadar müşteri çekiyordu ve Miriana çocuğuna bakarken ben de peçemi takarak onunla birlikte çalışıyordum. İngiltere'nin başkenti kozmopolitliği ile bizi çekmesine rağmen, bununla birlikte kısa zamanda Müslüman ve modern bir ülkeye yerleşme ihtiyacını hissediyorduk. Özellikle sağlık konusu benim için önemliydi; rahatlıkla tedavi görebilmemiz için hastanelerin temiz ve donanımlı olması gerekiyordu. Liés'nin ticareti ile bir ülkeden başka birine rahatça geçebilmeye ve orada yerimizi bulmak istemeye yetecek kadar para biriktiriyorduk. Dolayısıyla Birleşik Arap Emirlikleri'ni daha doğrusu Dubai'de karar kıldık. Liés öncelikle tek başına keşif amacıyla gitti. Telefondaki heyecanı, ona katılmak konusunda bizi sabırsızlandırıyordu; şehrin muhteşem ve bizim için ideal olduğunu tekrarlayıp duruyordu. Kısa zamanda orada sorunsuz bir şekilde yerleşmemize yardımcı olacak arkadaşlar edindiğini öğrendik. Birkaç hafta sonra, Aralık 2001 sonunda sevinçli bir şekilde ona katıldık. Şehrin güzelliğinden gözlerimizi alamıyorduk. Her şey yeni, kusursuzdu, binalar göğe kadar uzanıyordu, ışık denizden yansıyor ve şehri binbir çarpıcı renkle aydınlatıyordu. Altyapı gözüme Fransa'dakinden daha modern, ailemize en iyi yaşam koşullarını sağlayabilecek gibi göründü. Fakat Dubai beni maddi zenginliği ile baştan çıkarmadı. İslam'ın Devlet dini olduğu Birleşik Arap Emirlikleri'nde her şey dinimizin gerekliliklerini yerine getirmek üzerine kuruluydu. Elbette bu hoşgörüyü engellemiyordu. İki Kilise ve bir Hindu tapınağı vardı ve hiçbir kadın çarşaf giymek zorunda değildi. Bazıları Miriana ve ben gibi peçe ile dışarı çıkıyor, küçük bir azınlık sokaklarda saçları açıkta dolaşırken, çoğunluk fular takmayı tercih ediyordu. Ancak her şey dini inancımıza adapte edilmişti; çok eşlilik kanunda yeri olan bir haktı ve ezan günde beş defa şehirde yankılanıyordu. **Tunus'ta ezan sesi duyan arkadaşım Sandra'nın hikâyesini anımsayarak ilk defa müezzinin çağrısını duydum. Tüylerim diken diken olmuştu, o an neden onu bu kadar etkilediğini anlayacak kadar çok görkemliydi.** Ticaret merkezlerinin hemen içerisinde camiler bulunuyordu. Kuran kurslarına gidebiliyorduk ve bazı plajlar kadınlar erkeklerin bakışlarından uzakta yüzebilsin diye özel olarak düzenlenmişti. **Kendimizi gerçekten özel, korunan ve saygı duyulan inciler gibi görüyorduk. Örneğin, bekleme kuyruklarında sürekli geçmemize izin veriliyordu.** Şehrin birçok estetik merkezinde bakım yaptırabiliyorduk. Orada çocuklar da, kadınlar ve din kadar değerliydi. Sokakta herkes dikkatli ve dikkat kesilmiş, bir küçük tek başına ailesinin önünde dolaştığında sürekli olarak yakınında ailesinin olduğundan emin olmak isteyen endişeli bir el tarafından durduruluyordu. Miriana'nın çocuğunu gözden kaybettiğimiz takdirde bu rahatlığın olmasını seviyordum, daima çocuğu geri getiren birileri vardı ve çocuk bizi görmeyip paniklediğinde, geçen herhangi biri tarafından sakinleştirilip rahatlatılıyordu. Herkes karşılaştığı çocuklara etkileyici bir samimiyet gösteriyordu. Onları sevmek veya öpmekten daha doğal bir şey yoktu. Bu sevgi bana

keyif veriyordu. İlgisizlik kesinlikle yoktu, sanki şehir neredeyse devasa, koruyucu ve samimi bir topluluk oluşturuyordu. Lies'nin bize ev bulan tanıdıkları -özellikle Somalili bir arkadaşı- sayesinde Londra'da olduğu gibi dördümüz birlikte yaşıyorduk. Miriana ikinci çocuğunu bekliyordu ve ben eğitimimi mükemmelleştirmeye ve seçtiğim dinde daha fazla bilgi sahibi olmaya aç bir şekilde, Kuran kurslarına devam ederken; o, ikametimiz esnasında doğum yaptı. Şimdiye kadar çocuk sahibi olmak istemiyordum, kendimi bunun için fazla genç görüyor ve beklemeyi tercih ediyordum. Liés isteğime saygı duyuyordu; fakat Londra'dan beri bunu çok düşünmüş ve Dubai'de ise kararımı vermiştim. Birleşik Arap Emirliklerindeki kalışımızın son aylarında kendimi anne olmaya hazır hissettim; Fransa'ya dönüşümüzden kısa bir süre önce gebeliğim başlamıştı.

Ancak ne yazık ki Dubai'de kalamamıştık. Orada yaşayıp yaşayamayacağımızı, şehrin uygun olup olmadığını, çocuklarımıza gerekli rahatlığı sunup sunmadığını, orada güvenle sağlık hizmeti alıp alamayacağımızı görmek için keşif amacıyla gitmiştik. Tüm bu açılardan, tamamen tatmin olmuştuk ve Dubai'de oturmak bize büyük bir şans gibi görünüyordu. Bununla birlikte, mesleki olarak oraya yerleşmek çok daha karmaşıktı. Bir işe girebilmek için ülkeye gelişten sonra otuz gün içerisinde çalışma vizesi alınmalıydı: Birçok işletme işçi veya nakliye görevleri için yerel halka öncelik veriyor, işe alım tercihi Hint veya Pakistanlı göçmenler yönündeydi. Yüksek bir eğitim seviyesi ve çoğunlukla uzun süreli deneyim gerektiren yüksek seviyede kalifiye işler ise Dubai'de kalmak isteyen Avrupalılara ve Amerikalılara kalıyordu. Bizde ikisi de yoktu. Tüm çabalarına rağmen, Liés hiçbir iş bulamadı ve Londra'daki birikimlerimizle orada bir yıl yaşadık. Ancak bu birikimler azalırken, Fransa'ya dönmeye karar vermeliydik. Londra'daki hayat bizi çok memnun ettiğinden dolayı belki de Londra'ya yerleşmeyi de düşünebilirdik. Fakat İngiltere'nin başkenti Fransa ve Arap Müslüman bir ülke arasındaki bir geçiş dönemi idi. **Fransa vatandaşı olmanın avantajıyla, vatandaşlarının Müslümanlara olan bakış açılarını değerlendirerek kafa yapısının değiştirilmesinde biraz da olsa katkıda bulunma isteğindeydim.** Başka yerlerde karşılaştığım hoşgörüyü ülkemde de görmek istiyordum. Yaşam tarzımın alt üst oluşuna son veren iki senelik yokluğundan sonra Nantes'a dönmek beni endişelendiriyordu. Ailemle olan anlaşmazlığın şu anda önlenemez olduğunu biliyordum; ancak tüm bunları kenara koymaktan memnundum. Susmama ve Londra'ya gitmeme rağmen; biri, din değiştirmemden yurtdışına gidişime, Liés ile birleşmem de dâhil neredeyse bütün ilerleyişimi takip eden eski bir arkadaşım benim adıma konuşmuştu. Tüm bunların samimi olmadığı, entelektüel bir manipülasyona dayandığı ve diğerleri gibi dine tarikatlarca sürüklendiğime ikna olmuş bir şekilde seçimlerim konusunda onları bilgilendirmeyi uygun bulmuştu. Boyun eğdiğimi düşünmüş, benim adıma korktuğu için bana yardım etmeleri ve beni **"buradan çıkarmaları"** için aileme haber vermek istemişti. Eğitim merkezinde neden onlarla çıkmak istemediğimi ve hangi tutkuyla din değiştirdiğimi anlamayan arkadaşlardan biriydi. Önyargıların etkisiyle, din değiştirmemin samimi olmadığını ve kurtarılmam gerektiğini düşünmeyi tercih etmişti. Kim olduğumu hiçe sayan ve benim

gözümde önemli olan, sürdürmekte olduğum yolu aileme açıklama fırsatından yoksun bırakan bu kahramanca hareketinden dolayı onu korkunç bir şekilde görmek istiyordum. Tamamen alt üst olmuşum ve ailem panik halinde ve kızgın bir şekilde beni Londra'ya çağırdığında kesinlikle beklemediğim ve tutarlı ilerleyişimi nasıl ispatlayacağımı veya açıklayacağımı bilemediğim bir şok içindeydim. Onlara Fransa'ya döndüğümde açıklama yapacağımı söyledim. Dönüşümden önce, neden Müslümanlığı seçtiğimi ve neden Liés ile birleştiğimi uzunca ve açıkça anlatabilmek için onlara yazmaya karar verdim. Din değiştirmemden dolayı kesinlikle kendimi suçlu hissetmiyordum, inancım nedeniyle özür dilemeyecektim; ancak anlayışsızlıklarının benden beklemedikleri bir şekilde hayal kırıklığı ile sonuçlanma riski olduğumu biliyordum. Bununla birlikte, beni olduğum gibi kabul edeceklerinde karar kıldım; her şeyden önce, reşittim ve neredeyse anne olacaktım. Ancak onları görmeden önce, Paris havaalanına gelişimizde başka bir testten daha geçmemiz gerekti. **11 Eylül 2001'den birkaç hafta sonra Fransa'ya dönmüştük ve ortalık gergindi. Sınır polisi pasaportlarımızı kontrol ediyordu. Liés'nin durumu nedeniyle bize diğer yolculardan daha uzun bir süre bakmıştı: pasaportu Londra'da düzenlenmiş, Cezayir'de doğmuş, Dubai'de yaşıyordu; fakat Fransa'da bir adresi bulunuyordu ve Pakistan vizesine sahipti üstelik çevresi peçeli iki Fransız ile çevriliydi.** Kesinlikle hiçbir şey anlayamamıştı. Bununla birlikte, bir saatlik kontrol sonunda, bagajlarımız dâhil şüpheli hiçbir şey bulamadığından gitmemize izin verdi.

Nihayet ailemi gördüğümde, boğazımdaki düğüme ve bana yansıttıkları korkuya rağmen mutlu olduğumu görmelerini ve bunun onlara yetmesini umuyordum. Kesinlikle onları endişelendirmek veya onlara kötülük yapmak istemiyordum. Peçe ile ilgili onlara hiçbir şey dememiştim. Biraz daha sonra öğrenmelerini tercih ediyordum. Geçirmemiz gereken çok vakitimiz ve söylemememiz gereken çok şeyimiz vardı! Ayrıca, onları yüzüm açık olarak ziyaret ettim. Birbirimizi yeniden görmekten dolayı mutluyduk, bu sevinç kalan her şeyden önce gelmekteydi ve ilişkimiz birbirimize ve ayrı ayrı fikirlerimize duyulan karşılıklı saygıya dayalıydı. Üstelik iyi olduğumu görmüş ve fikrimi kabul etmeye karar vermişlerdi. Bununla birlikte, fular takmamamı tercih ediyorlardı.

Annem bana yeni arkadaşını tanıştırmıştı. Onun için inanılmaz derecede mutluydum üstelik birlikte çok iyi görünüyorlardı; her ikisi de aynı düşünce ve yaşam biçimine sahipti. Annemin gözlerinde tekrar yaşama isteğini görmüştüm ve mükemmel şekilde uyduğu bu adamla kendini ne kadar iyi hissettiğini görmüştüm. Buluşmamızdan birkaç gün sonra onları Liés ile tanıştırdım. Ailem öncelikle bu iri adamdan yeterince etkilenmiş; ancak kısa zamanda takdir etmişlerdi. Buna karşılık, kendilerini derinden sarsan peçe konusunda daha büyük zorluk yaşadılar. Garip bir şekilde, şimdiye kadar her zaman daha açık görüşlü görünmelerine rağmen babama nazaran annem için bunu kabul etmek daha kolay olmuş görünüyordu. Hatta onlar için din değiştirmemin hala açık bir yara olarak kaldığını bilmeme rağmen, özellikle annemle benim aramdaki ilişkinin yatışmasından ve durumun açıklığa kavuşmasından dolayı memnundum.

VII. BÖLÜM

NANTES'DA SAKİN BİR HAYAT

Yurtdışında iki senelik deneyimimizle zenginleşmiş ve benim açımdan özellikle annemin seçimlerimi kabul etmesinden dolayı yüküm hafiflemiş bir şekilde Nantes'daki yeni hayatımıza başladık. Liés ve Miriana ile yaşamak için aile evinden kesin olarak ayrıldım. Miriana ve ben birlikte çocuklarımızı yetiştirirken, Lies, bir Müslüman kütüphanesi açtı. Kısa sürede ilk çocuğum dünyaya geldi ve bu bebeği kollarıma almak, onunla ilgilenmek, Miriana'nın çocukları olan erkek kardeşleriyle çevrili olacağını bilmek bende yoğun bir sevinç yarattı. Uyguladığımız şekliyle İslam'da farklı kadınlardan olan çocuklar ayırım yapılmaksızın, kıskançlık olmaksızın, ayrıcalık tanımadan, aynı ilkelere göre eğitim görerek ve yetiştirilerek tek ve aynı kardeşlik içersinde birlerini kollayarak birlikte oyun oynamaktaydı. Onlara aynı cezaları ve aynı ödülleri veriyorduk. Miriana'nın benden Lies'nin ikinci karısı olmamı isterken betimlediği gibi hep birlikte gerçek bir aile oluşturuyorduk.

Temmuz 2004'te Liés, Miriana, çocuklar, Lies'nin annesi, küçük kız kardeşi ve ben, hep beraber Cezayir'e tatile gittik. Orada üç hafta kaldık ve orada oğlumu sünnet ettirdim. Bunu orada yapmayı tercih etmişim; çünkü kliniklerde bu tip bir müdahaleyi gerçekleştirme alışkanlığı vardı.

Cezayir'e ve Kabylie'ye gittim. Bu bölgenin manzarası, dağları ve uçsuz bucaksız yerleriyle muhteşem ve büyüleyiciydi. İnsan bazen kendini küçücük hissediyordu ve sunduğu manzara ile gözlerimizi kamaştırıyordu. Gece, karanlıktaki evleri yutuyordu, Etrafta insanların varlığı hatırlatan birkaç ışık görülüyordu. Orada ilk defa Liés'nin ailesi ile karşılaştım. Beni büyük bir nezaket ve içtenlikle karşılayan amcalarıyla, halalarıyla tanıştım. Bana çok sıcak ve dikkatli davranıyorlardı, beni derinden etkileyerek bende sanki her zaman aileden biriymişim izlenimi yarattı. Komşularının karşılaşmasından ve sadeliğinden oldukça etkilenmişim. Neşeli çocuklar eşeğe binerek oyun oynuyor, nehirde yüzüyor, kahkahalarla çığlıklar atarak ıslanarak kendi aralarında eğleniyorlardı. Hiç kuşkusuz bu ziyaret, oluşturmaya karar verdiğimiz aileye ait olma hissimi daha da güçlendirdi. Mutluydum.

2004 ve 2006 yılları arasında, ilki kadar neşe getiren ve hepimiz tarafından ne kadar çok şımartılacaklarını bildiğim iki çocuğum daha oldu. Çocuklarımın eğitimi ile ilgilenirken boş zamanımı Müslümanlık üzerine bilgimi geliştirmekle geçiriyordum. Liés kütüphanesinden kadın hakları, Allah, farklı peygamberler, bunun dışında kutsal kitaplar olmak üzere özellikle İslam alanında onlarca kitabı bana ödünç veriyordu... Kuran'ı asıl dilinde okuyabilmenin açlığı ile Arap edebiyatına çok çalışıyordum. Bu dönemde Liés aynı zamanda yeni bir eş, Sonia'yı aldı. Kabyle asıllı Cezayirli olan Sonia karşılaştıklarında zaten dindar bir Müslüman'dı. Yirmi beş yaşındaydı ve yabancı diller lisansı aldığı Paris, Sorbonne'da okumuştur. Nina'da hayatımıza o zaman gelmişti; fakat onun hakkında zaten uzunca konuşmuştuk.

VIII. BÖLÜM

DUBAİ'DE BİR EĞİTİM YILI

2006 yılında Miriana ve ben bir eğitim yılı süreliğine Dubai'ye dönmeye karar verdik. Çocuklarımızın, denklikle oraya gönderen CNED aracılığıyla Fransız okulu derslerini de takip ederek Arapça ve Kur'an öğrenebileceği ülkedeki Kuran okullarından birinde eğitim almasını istiyorduk. Bu fikir, her ikisi için de iyi bir deneyim olacağını ve yurtdışında bir senenin çocuklar için çok zenginleştirici olacağını düşünen Liés'yi heyecanlandırmıştı. Gitmeye can atıyorlardı, bu sanki onlar için bir tatildi. Miriana ve ben buna karşılık, muhtemelen tüm bir sene boyunca göremeyeceğimizin bilincinde ailelerimize veda etmekte zorlandık. Dubai'de büyük bir villa kiraladık. Orada kalacak yer bulmak çok kolaydı. Kiralık ilanları tüm binalara ve aynı zamanda bazı evlere yapıştırılmıştı. Mahalleyi, evi veya cephesi ilgimizi çeken bir binayı seçmek, sahibiyile veya emlakçısıyla irtibata geçip görüşmek ve gerekiyorsa kira konusunda pazarlık etmek yetiyordu. Genel olarak kimlik evrakları dışında prosedür oldukça kolaydı, bizden ne teminat ne evrak vermemiz ne de vergilerimizin tutarını beyan etmemiz (vergi veya resim olmadığından bu zaten mantıklıydı) istenmedi. Anlaşılacağı üzere, Liés yerleşmemizde yardımcı olmak üzere bize eşlik etti; ancak bu bir sene boyunca Nantes ve Dubai, işi ve çocukları arasında gidip gelerek bizimle gerçek anlamda yaşamadı. Bizimle olması çocukların eğitimlerine katılmasına ve tüm ailesiyle birlikte şehrin sunduğu birçok etkinlikten faydalanmasına olanak sağlıyordu.

Miriana ve ben Dubai'de zaten bir sene geçirdiğimiz için oraya yerleşmemizi kolaylaştıracak yön bilgisine ve bilgilere sahiptik. Bununla birlikte, şehrin ne kadar hızlı geliştiğini görünce çok etkilenmiştik. 2001 yılından beri hepsi birbirinden fütürist yüzlerce gökdelen mantar gibi bitivermiş ve gözlerimizi dikmek için hangi yöne başımızı çevireceğimizi ve hangisine şaşıracağımızı bilemiyorduk. Başımızı döndürüyordu! Şehir ne kadar yükselirse yükselsin, eski mahallemizden yüzlerce dostumuz hep buradaydı ve onlar da benim kadar tekrar bir araya gelmekten ötürü mutluydular. Afrikalılar, Magrep ve Körfez Arapları, Avrupalılar (Almanlar, Fransızlar, İngilizler...), Amerikalılar, Asyalılar (Hintliler, Pakistanlılar, Endonezyalılar...) birlikte ülkenin karışımını ve açıklığını temsil eden gerçek bir topluluğu oluşturuyorduk. Çok iyi anlaşıyor, paylaşacak ve birbirimizden öğrenecek çok şeyimiz vardı. Orada çoğunlukla Londra'da kalışımız esnasında ilerlettiğim İngilizcemle konuşuyordum. Neredeyse herkes Dubai'de anlaşılabilir bir şekilde konuşuyordu. Sadece Arapça konuşanlarla ise, dillerini anlamaya çabalıyordum. Orada yaşayarak Arapçamı ilerletmişim ve üstelik CNED'den edebi Arapça dersleri alıyordum. Çocuklar ise gidişimizden önce onlarla anlaştığımız şekilde sabahları Kuran okuluna giderken, öğleden sonraları CNED'deki öğretmenlerin gönderdiği dersleri öğreniyor ve alıştırmaları yapıyorlardı. Hafta sonlarını ise birtakım faaliyetlerle geçiriyorlardı. Dubai bu konuda eksiklik çekmiyordu ve bizim için olduğu gibi onlar için de çıkıp etrafta gezmek her zaman bir keyif olmuştuk. Plaja, hayvanat bahçesine gidiyor, Jurassic Park, Okya-

nus Akvaryumu ve çocukların sürekli oyun oynadığı eğlence parkları gibi farklı temalı parklara gidiyorduk. ATV'ye biniyor veya çölde at üstünde geziyorduk. Ayrıca Dubai'nin her Cuma ve Cumartesi günü sunduğu gösterileri izliyorduk.

İyi organize edilmiş ve zengin bir hayat bizi mutlu ediyordu. Bir emirlik mahallesinde başka bir deyişle, çoğunluğu Birleşik Arap Emirlikleri kökenli kişilerden oluşan bir mahalledeki konut bölgesinde kalıyorduk. Göçmenlerle çok az kaynaştıkları göz önünde bulundurulduğunda, bu mahallede oluşumuz şaşırtıcıydı. Bununla birlikte **din değiştiren Fransızlar olduğumuz için yerel komşular bizi çok sıcak karşılıyordu. Aslında, din değiştirenleri görmeye alışık değillerdi ve ailemizden ayrı olarak Müslümanlığı seçmiş olmamızdan ve Allah için yaşam tarzımızı tamamen değiştirmemizden çok etkilenmişlerdi; çünkü onlar babadan oğula Müslüman'dı ve İslam onlara genç yaştan itibaren doğal bir şekilde aşılanıyordu.**

Özellikle Lies'nin Fransada olduğunu bildiklerinde bizi sık sık evlerine davet ediyorlardı. Bu iyi ilişkiler komşularımızdan biri olan mahalle imamının karısının evinde Kuran kursu almamıza olanak sağlıyordu. Meraklı bir şekilde hepsi Fransa'da hayatın Müslümanlar için nasıl olduğunu, saygı duyulup duyulmadığını, camilerinin olup olmadığını, kolayca helal gıda bulup bulmadıklarını soruyorlardı. Mahalle sakinleri ayrıca İslami kıyafetlerimizi nereden satın aldığımızı da soruyordu. Onlara Fransa'da edindiğimi söylediğimde çok şaşırdılar.

Eğitim yılının sonunda Fransa'ya geri döndük, şu anda hala sürekli irtibatta olduğum ve gerçekten iyi dost olduğumuz bazı kadınlardan oluşan mahallenin sakinlerine veda etmemiz gerekiyordu. Dubai'yi terk etmek çok zor oldu; çünkü oradaki hayat gerçekten çok hoştu ve tüm ailemize keyif vermişti. Günler sakin bir şekilde, kahkahalarla, keşiflerle, samimiyetle ve faaliyetlerle dolu geçiyordu. Çocuklar orada hüküm süren ortamı çok sevmişlerdi. Akılları, Fransa'da Noel'de olduğu gibi tüm sokakların süslendiği ve ışıklandırıldığı Kurban Bayramıyla ve oyunlarla doluydu. Üstelik eğitim yılı boyunca Fransızcada olduğu gibi Arapçada da büyük ilerleme göstermişlerdi. Buna karşılık, Fransa'ya dönmekten memnundum, bu zenginleştirici ruhani ve ailevi deneyim sonrasında bize sunulan geleceği yaşamak, değerlendirmek ve düşünmek amacıyla ebeveynlerim ve ailemle bir araya gelme, dendiği gibi **“yuvaya dönme”** ihtiyacı hissediyordum. Nantes'a ve banliyösüne, Sonia ile gidişimden önce oturduğum eve geri döndüm. Liés ise kütüphanesine kapanmış ve Çin'den toptan ve İnternet üzerinden sattığı güneşlik ve çantalarla dolu konteynırları getiriyordu.

Ailenin genişlemesiyle birlikte, kısa zamanda Nantes'a yaklaşık çeyrek saat uzaklıkta, çocukların birbirlerine yakın bir şekilde büyüyebileceği bir konut bölgesine yerleşmeye karar verdik. Arabalarımızın onları ezme riski olmadığı veya hepimizin birlikte bahçelerden birinde yerleşebileceğimiz küçük park yerlerinde koşturabileceklerdi. Dini yaşantımızı derinleştirmek, okul ve çocukların ödevleri arasında, bir aradaki bir ailenin sakin hayatını yaşamaya devam diyorduk.

IX. BÖLÜM

MEKKE'YE HAC YOLCULUĞU

2008 yılında Liés ve annesiyle Hacca gitmek üzere Mekke'ye gittik. Sonunda bu önemli deneyimi yaşayacak olmaktan; inancımı ve dini tutkumu kesinleştirmekten dolayı çok mutluydum. **Hacc'ın farklı aşamalarında ve Mekke'ye geldiğimde ne yapmam gerektiğini öğrenmek için birçok eser okuyarak buna uzun süredir hazırlanıyordum.** Sonunda bir Müslüman için çok önemli olan o an gelmişti. Kalbim deli gibi çarpıyordu. Liés'nin annesi ise Dubai'ye olan iki yolculuğumuz arasında dua okumaya başlamıştı bile; çünkü büyük ağabeyi onu sürekli cesaretlendiriyor ve bundan gerçekten heves duyuyordu. Bizimle gitmekten sevinç duyuyordu; çünkü yıllardır oğluyla birlikte Mekke'ye hacca gitmek istiyordu. Seyahatimiz iki hafta sürecek ve bu süre boyunca çocuklarımı hac ibadetini dokuz yıl önce zaten Liés ve ilk oğlu ile yerine getirmiş olan Miriana'nın bakımına bırakmıştım.

Önce birkaç gün şehrin en güzel otellerinden birinde kaldığımız Medine'ye, İslam'daki ikinci kutsal kente gittik. Burada olmaktan çok etkilenmişim. Sanki zaman durmuştu. **Fran-sa'da herkes kendi işiyle uğraşıyordu ancak burada herkesin amacı aynı ve eşsizdi: Allah'a tapmak.** Medine'de ruhunuzu geliştiren ve inancınızı zenginleştiren mutlak bir huzur vardı. Ve **bu topraklar Peygamber ve müritleri ile ilgili Kitaplarda okuyabileceğim çok zengin hikayelerle doluydu! Bu topraklarda yürümüş, bu sokaklarda dolaşmışlardı. Bu yer bana onları düşündürdü.** Seyahatin yorgunluğuna rağmen neşem yoğundu, orada Kur'an'ı ve kutsal metinleri okuduğum her seferde hissettiklerimi buldum. **Peygamberin mezarını ziyaret ettim ki, oraya girdiğimde yaşadığım mutluluk çok büyüktü.** Fakat orada uzun süre kalamamıştım; çünkü bir sürü insan vardı ve yerimi benim gibi onu görmeye hevesli diğer kadınlara bırakmam gerekiyordu. **Elbette tapmamız gerekenin onun mezarı değil, Allah olduğunu da aklımda tutuyordum.** Bir milyon müridi alabildiğinden dolayı dünyanın ikinci camisi olan Peygamberin camisini ziyaret ettim. Bu yerde çok güçlü bir şey hissettim. Çünkü Peygamber ve müritleri burada bir süre yaşamış ve ayrıca bu cami şahaneydi, dingin ve sakin bir ortam hüküm sürmekteydi. Sonrasında, **Peygamberin Medine'ye saldırmaya gelen binlerce Mekkeliden oluşan bir orduyu durdurduğu, Müslümanlık tarihinde önemli bir yer olan Uhud tepesine gittim.** Birçok hacı, coşku ve aşkla dolu bir atmosferde Allah'a yakarıyordu. Bu tepe beklediğim kadar yüksek değildi ancak çevresinde bize sunduğu manzara bende bir dinginlik hissi uyandırdı. En sonunda, Allah'ın Muhammed'e Mekke'deki kutsal Cami'ye doğru ibadet etmesini istemeden önce, Kudüs yönünde ibadet etmesini emrettiği **"iki kibleli cami"**de derin bir huzur içimi kapladı. Mekke'ye doğru seyahatimize hazırlanmak için bu birkaç günden faydalandık. Hac yolculuğumuzun bu ilk aşamasında kendimi bazen bastırılmış bazen de yükselmiş ve aynı zamanda hedefe kadar yoluma devam etmek konusunda sabırsız hissediyordum. **Kutsal kente kadar bizi götürmeye gelen arabaya bindiğimizde kalbim hızla çarpmaya başladı. Müritlerle dolu araç Arabistan'ın geçmek**

zorunda olduğumuz taşlı çölünde ilerliyordu; fakat yolumuz ne kadar uzun ve fiziksel olarak dayanılması güç olursa olsun en nihayetinde kutsal Camiye varmanın mutluluğu bize destek oluyordu. Güç bela vardiktan sonra eşyalarımızı otele bıraktık ve sabırsız bir şekilde dinlenmeye zaman ayırmadan Camiye doğru ilerledik. Yolu Fransa'dan gelmiş olan bir grup hacı ile birlikte aldık.

Mekke'nin kutsal Camisi hepsinden daha etkileyiciydi: İçerisine üç milyon kişi alabiliyor ve karşınızda görüldüğünde nefesinizi kesiyor. **İnsan burada kendini küçük, sıradan ve tüm gücünü alan ve inananları tamamen çevreleyen dini otoriteye boyun eğmiş hissediyor.** Herkes çılgın gibiydi, herkes Allah'a tapmak ve İslam'ın beşinci şartını yerine getirmek üzere gelmişti. Ayrıca ben oradayken, hacı ağırlama kapasitesinin artırılması ve en az beş milyon müride ulaşmak için genişletme çalışmaları başlamıştı. Camide aceleyle giderken Lies'nin annesinin önümde durduğunu ve Allah'a yakarmak üzere ellerini kaldırdığını gördüm. Sürpriz bir şekilde tam karşımda duruyordu. Bana sunduğu manzara ile şaşkına dönmüştüm. **Müslümanların birliğini temsil eden ve her gün ibadet etmek için etrafında döndüğümüz, siyah ve nakışlı bir örtü ile kaplanmış, enine boyuna büyük bu küp, Kabe geniş avlunun ortasında gururla yükseliyordu. Binlerce hacı etrafında dönüyor, dualar büyük bir dini coşku ile bir cömertlik ortamında uğulduyordu. O an benim için unutulmaz ve özellikle duygu doluydu. İşte Mekke'nin kalbinde, binlerce kilometrelik bir yolun sonunda, Kabe'nin etrafında dönmek üzere inananların oluşturduğu kalabalığa katılmaya hazırdım. Sanki bir rüyada gibiydim. Kabe'yi posterlerde veya fotoğraflarda o kadar çok görmüştüm ki şimdi önünde olmak çok garip geliyordu. Bu kutsal mekana gelmeme izin verdiği için Allah'a minnettardım. Tüm bu kalabalığın ortasında bir birlik hissi hissettim. Kabe'nin etrafında döndüğümde sanki büyük bir yapının içine yuvalanmış bir taş gibiydim.** Her kökenden, her renkten, her dilden insanların aynı yerde aynı amaç için bir araya geldiğini görmek beni çok etkilemişti ve içimi neşe ile dolduruyordu. Burada, zenginle fakir, gençle yaşlı, erkekle kadın arasında ayrım yoktu; herkes birbirinin yanında aynı aşkla dua ediyordu. Tüm erkekler beyaz kumaş giymiş, tüm kadınlar kapalıydı. Bu bende hepimizin birlikte bir aile oluşturduğumuz hissini uyandırdı. Mekke'de yaklaşık on gün kalmıştık ve otelimdeki hacılarla bir araya geliyordum. Özellikle hac ve diğer genel konular üzerine Fransızca dersler organize edilmişti.

Bu seyahat bana insani özellikler konusunda çok şey öğretti. Çok yürüdüğümüzden ve sıcaklık bir kurşun gibi omuzlarımıza çöktüğünden dolayı fiziksel olarak dayanmamızı sağlayan bir paylaşım, yardımlaşma ortamı vardı. Bu koşullarda, nefes almak veya hava almak için bir milimetre bile boş yer olmadan, birbirine yakın durmanın üstesinden zor gelinebilir bir şey olduğu anlaşılmalıdır. Fakat kendi açımdan, medyanın önceki senelerde ifade ettiği gibi herhangi bir izdiham görmedim. Resmi makamların şehri geliştirmek ve bu üzücü olayların önlenmesi için dikkate değer çaba sarf ettiği bilinmelidir. Oraya ulaştığım anda bana bir gravyer peynirini anımsatmıştı; çünkü milyonlarca hacmin hayatının kolaylaştırılması ve korkunç ka-

zaların önlenmesi amacıyla devam etmekte olan yeni altyapı (yollar, köprüler, metrolar, vb.) inşaat çalışmaları vardı.

Dönüşümde günlük hayatıma, çocuklarımı yetiştirmeye ve değerlerimize göre eğitmeye devam ettim. Bununla birlikte, beni alt üst eden ve büyük insani ve ruhani bir zenginlik olan bu hac yolculuğu, beni her şeyi dini ibadetim ve davranışlarım açısından ilerletmeye sevk etti. Bu yolculuğu hayranlık uyandıran ve çok beğendiğim bir kadın olan Lies'nin annesi ile paylaşmak bana da çok şey kazandırmıştı.

DEVAM EDECEK...

Ünlü kanun ihlalinin tüm medyatik ve devletle ilgili gürültü patırtısı ile birlikte ortaya çıkışına kadar Nantes banliyösündeki, tek endişemizin çocuklarımız ve ortak yaşantımızda daha iyiye ulaşmak olduğu sessiz sakin hayatımıza geri dönmüştük. Fakat zamanda biraz daha geriye gidip kendimize şu soruyu soruyorduk: üç ay önce olsaydı peçeli çarşafım yüzünden hakkımda bir tutanak tutulacak mıydı? Kamu alanlarında bütün çarşafın giyilmesinin yasaklanması konuşulurken ve bir kanun tasarısını çağrıştıran gürültüler başladığında hakkımdaki suçlama garip bir tesadüfle ortaya çıktı... Polis memuru hükümetin kendisinin ona bu hakkı vermesi ile zorlukların üstesinden gelebileceğini mi düşünüyor ve ırkçılığını özgürce ifade edebileceğine mi inanıyordu?

Kanun tasarısı 19 Mayıs 2010 tarihinde sunulacak ve 13 Temmuz'daki ilk meclis görüşmesinde ve ana maddesi **“kamu alanlarında yüzü gizlemeye yönelik hiçbir kıyafet giyilemeyecektir”** olan **“kamu alanlarında yüzün gizlenmesini yasaklayan kanun tasarısı”** adı altında onaylanacaktı. **“Yüzün gizlenmesine yönelik kıyafet giyilmesi özellikle peçeli çarşaf, cumhuriyet akdini oluşturan kurallara meydan okumaktadır. ‘Birlikte yaşam’a olanak sağlayan bu kurallara, kişinin itibarına ve cinsiyet eşitliğine getirdiği zarar dikkate alındığında bu uygulama gönüllü olmasına rağmen hiçbir kamu alanında hoşgörüyle karşılanamaz.”** Bu, kalbime bir hançer gibi saplanmıştı. O zaman çarşafımı çıkarmak mı zorundaydım? Metnin daha çok karşılıklı anlaşmaya dayalı olması amaçlanmış olsa bile Müslümanları, radikal İslamcılarını ve teröristleri birbirine karıştıran bir Devlet adına dinimin gerekliliklerini yerine getirme hakkım olmayacak mıydı?

Daha fazla karşılıklı anlaşmaya dayalı, şüphesiz, fakat hükümetin topraklarımızda olduğu kadar dünyada da bu istekleri ile provoke edilen çalkantıları unutmayalım. Dolayısıyla dürüst olalım: bu kanun tasarısı yeterince ilgi çektiği ve hakkında birçok yazı yazılması halinde, bunun nedeninin Müslüman toplumunun tümünün ve daha çok çarşaf giymeye karar veren Müslüman kadınların toplumdaki dışlanması olduğunu dikkate alalım. Bu konu ile ilgili olarak, peçeli çarşaf hukuken bir şey ifade eden dini bir gereklilik olarak ortaya çıktığı takdirde, birçok anayasasının doğruladığı gibi kamu alanında bunun yasaklanması anayasaya aykırı olacaktır. Bu nedenle mi bazıları metinleri kendilerine göre yeniden okumak ve anlamını saptırmak istiyor?

Ibn Omar tarafından ifade edilen Peygamber sözlerine dayanarak, bazı politikacılar Mekke’de dahi kadınların peçeli çarşaf giymediğini ileri sürmek istemiştir. Aynen şu cümleyi ifade etmişlerdir: **“Kutsallaştırma halinde, kadın peçesini çıkarıyor”**. Öyle olsun; fakat peçeyi çıkarıyorsa, o zaman normal zamanlarda takabiliyor, değil mi?

Yeniden yorumlamak üzere kendi bağlamlarındaki olguları çıkarıyorlar ve aynı zamanda bu durum, yanlış fikirlerin ortaya çıkartılması ve bazı dini geleneklerin anlaşılmasının imkansız kılınması ile yozlaştırılmış olan uygulama ve Müslüman öğretileri gerçeğinin bir parçasıdır. Aslında, metinlerden çekip çıkarılan bu cümle, ileri sürüldüğü andan itibaren, Müslüman kadının Kabe etrafındaki ritüel olan yedi turu gerçekleştirmesinden yani kutsallaştırma halinden ibaret olan tavaf esnasında yüzünü gizlemediğini belirtmek mecburidir; fakat bir erkekle karşılaştığı anda, Peygamberin karısı Ayşe’nin ileri sürdüğü gibi çarşafını tekrar yüzüne geçirmelidir: **“Peygamber eşliğinde kutsallaştırma halindeyken yakınımızdan bazı erkeklerin geçtiği olmaktadır, bizim hizamıza geldikleri anda çarşafımızla yüzümüzü kapatıyoruz. Ve uzaklaştıklarında ise tekrar çıkarıyoruz”**. Bu an ve bu yer bir kenara bırakıldığında, Peygamberin peçeyi çıkarma emri ortadan kalkıyor. Politikacılar tarafından telaffuz edilen iddialar VII. yüzyıldan beri dünyanın her yerine demir atmış bir geleneğin gerçekliği ile karıştırıldığında kesinlikle dayanaksızdır. Zaten belirtilmiş olan metinler çerçevesinde, hiç kuşkusuz hükümetimizin şu anda damgalamaya karar verdiği ne tarih ne de dinin temelleri üzerine çalışmak için zaman ayırmadığını görebiliriz. Acaba temsilcilerimiz kendilerine bir kez bile peçenin ve burkanın tüm dünyada ve her çağda neden mevcut olduğunu sorular mı? **Müritlerin ve Peygamberin karılarının tüm Müslüman kadınlar için takip edilecek bir model olduğunu ve seçimlerimizin sadece onlara yakın olmakla ilgili olduğunu biliyorlar mı?** Elbette hayır, çünkü günümüzde herkesin ve herhangi bir kişinin peçe ile ilgili medyatik iddialarına davet çıkarıldığı açıktır (bunun dini bir gereklilik olup olmadığının belirlenmesi amacıyla) ancak, asıl ilgililer; örneğin Müslüman bilginler konudan uzaklaştırılmaktadır. Evet, **diktatörlük “ağzını kapalı tut”** iken, demokrasi (**“demonkrasi (şeytan idaresi)”**) **“her zaman haklı”**.

Bağlamdan çıkan ve sıklıkla bir iddia olarak ele alınan başka bir bilgi ise peçeli Müslümanların toplumda azınlık olduklarıdır. Bu durum Fransa’da doğru olmakla birlikte, Yemen, Suudi Arabistan veya Birleşik Arap Emirlikleri gibi diğer ülkelerde bunlar çoğunluğu teşkil etmektedir. Bununla birlikte, bu ülkelerin çoğunda peçenin giyilmesi kanunda yer almamakta ve edinilen fikirlerin aksine, bir zorunluluk değildir. Kadınlar bunları giyip giymeme konusunda özgür bırakılmıştır. Sadece iki ülke, Suudi Arabistan ve İran başörtüsü (peçe değil) giyilmesini zorunlu hale getirmiştir. Dindarlar için peçenin giyilme zorunluluğu ile ilgili soru bu noktada beni ilgilendirmiyor. Önceden açıkladığım gibi, bu durum Müslüman bilginlerin ilgi alanına dahildir. **Benim açımdan, bir kadın inananın çarşaf giymesi, peçeli çarşafı başörtüsüne tercih etmesi ile ilgili seçimi ne olursa olsun, bunu yargılamaya hakkım olmadığını düşünüyorum. İyi olanı ondan daha iyi bilemem; çünkü ben tamamen çarşafliyim**

ve kot pantolon ile kısa kollu giysilerle, saçları omuzlarına dökülmüş bir şekilde sokakta dolaşmayı tercih etmesinden dolayı bunun ahlaksızlık olduğunu veya benden daha az saf olduğunu düşünmüyorum. Tamamen kişisel olan tercihim sadece Allah'a daha yakın olma hissinden kaynaklanmaktadır. Çarşaf giymeyi seçen kadın bunu Allah için yapmalıdır, başkası için değil. O halde kendi arzusuyla kapanmaya karar veren kadına neden bu kadar karşı çıkılıyor? Peçeli çarşafın yasaklanması bir kadının özel hayatına karışılmasıdır, bunu şahsi seçimine müdahale olarak görmektedir. Zorla çarşafının çıkarttırılması bana göre giyilmesini zorunlu kılmak kadar ciddi bir durum. Her insan giyim tarzı konusunda özgür olmalıdır.

Fransa prensipte özgürlükler alanında bir örnektir; o halde dünyada peçeli çarşafı yasaklayan, BM ve İnsan Hakları Mahkemesi tarafından savunulan haklarla çelişkiye düşen ilk ülke olmayacak mıdır? Fransa tarafından onaylanan İnsan Hakları Sözleşmesinde **“Her insan düşünce, fikir ve din özgürlüğü hakkına sahiptir; bu, hak din veya inanç değiştirme özgürlüğünü ve aynı zamanda ibadet, eğitim, uygulama ve hayata geçirme açısından dinini veya inancını bireysel veya toplu olarak, kamuya açık veya özel olarak yaşama özgürlüğünü kapsamaktadır”** dediği unutulmamalıdır. Peçenin giyilmesinin yasaklanması ile ifade, düşünce ve fikir özgürlüğü temelden ihlal edilmektedir. Elbette peçenin giyilmesi şoke etmektedir; birlikte getirdiği önyargılar nedeniyle, **“modern”** denilen Batı kadınının temsil ettikleriyle çelişkili görülmektedir. **Batıda her şey görünüm üzerine kuruludur, güzellik kriterleri dayatılmakta ve kadınların, bunlara uyduklarında özgür oldukları düşünülmektedir. Bize mavi gözler, yeşil gözler, takma saçlar, sahte göğüsler, sahte popolar, sahte tırnaklar, “kusurları” örten kozmetikler önerilmektedir.** Bu fikri manipülasyonların kurbanı kadınlar haykırıyor: **“Ben özgürüm, istediğim gibi giyinirim!”** Ama hayır! **Daha baştan çıkarıcı olmak ve çağdaş toplumun kurallarına uymak için televizyondaki gibi; filmlerde ve mağazalarda kendilerinden takip etmeleri istenen moda uyuyorlar. Bu kontrol değil ki? Zamanlarını dergi kapağındaki kız gibi olmak için rejim yaparak geçiren kadınlar, erkeklerce oluşturulan standartlara göre yaşıyor ve üstelik bunun bilincinde bile değiller. Çoğu yüreklerini güzelleştirmeyi unutarak vücutlarını güzelleştiriyor. Hepimizin cömertlik, merhamet, iyi karakter, sabır veya alçakgönüllülük gibi üzerinde çalışması gereken temel özellikler var; sistem ise sadece güzellik algısını deforme ediyor.**

Kanun geçtiği takdirde bizim, tamamen çarşafli Müslüman kadınlar için sonuçları ne olacak? Gazeteciler, Müslümanlar, ailem, yoldan geçenler, hepsi aynı soruyu soruyor: **“Peçeli çarşafı çıkarmak zorunda kaldığınızda ne yapacaksınız?”** Bu soruya cevap vermek için Kuran'dan Allah'ın bir sözünü belirteceğim: **“Dinde baskı yoktur.”** Ayrıca bu ayetle Allah, insanların ne olursa olsun zorlanmaması gerektiğinde ısrar ediyor. Bu ayet, metinde doğrudan bazı Medinelileri ilgilendirmesine rağmen, kural hepimizi kapsamaktadır. Bu nedenle, iyi bir davranış sayılmadığından bir kadının peçeli çarşaf giymeye zorlanması yasaklanırken, Allah

huzurunda sorumlu tutulamayacak şekilde peçesini çıkarmaya zorlanması da yasaklanmıştır. Bu örnek bir Müslüman'ın domuz eti yemeye veya şarap içmeye zorlanması ile karşılaştırılabilir. İnanan, emre itaat etmekten başka çaresi kalmadığı anda İslam açısından yükümlü olarak görülmeyecektir: **“Kişi baskı altındaysa ve ne asi ne de günahkar değilse, Allah Bağışlayıcı ve Affedicidir.”** Bununla birlikte, başka tepkiler de olasıdır. Bazı Müslümanlar Peygamberin aşağıdaki sözünü uygulamayı tercih etmektedir: **“Yaradana itaatsizlikte yaratılanlar için itaat yoktur”** ve dolayısıyla kadınlar evlerinde kapalı kalma çözümünü veya her şeye rağmen, militanlık veya provokasyon yolu ile peçeli çarşafı giymeye devam etmeyi yeğliyor...

Peki, o zaman örneğin Champs-Elyseesde lüks mağazalarda bir servet harcayan peçeli çarşafli Suudi turistlerle ilgili ne yapılacak? “Paran varsa özgürlük, eşitlik, kardeşlik” mi olacak?

Benim açımdan, bu kitabı yazdığım esnada, hangi kararı alacağımı daha bilmiyorum; çarşafı yasaklayan kanun kesin olarak kabul edildiği anda göreceğim. Fakat şimdiden etrafındaki peçeli Müslümanların Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine şikayette bulunmakta tereddüt etmeyeceklerini biliyorum. **Hatta bazıları cevap olarak, mikroplara karşı üretilen yasaklanmamış cerrahi maskeleri giyeceklerini ifade ediyorlar.** Her koşulda ve tüm feminist iddialara rağmen, peçeli çarşafın benim bir şirketin yöneticisi olmamı, mesleki, ailevi ve dini hayatını bir arada sürdürmeyi bilen aktif bir kadın olmamı engellemediğini söylemek isterim. **“Peçeli çarşaf mesele”** gelince, sona ermekten uzak görünüyor; çünkü bu gün baskı ciddi bir şekilde sürdürülmektedir. Helikopterler düzenli olarak evimin üzerinde dönmekte, tüm komşularım adli polise çağrılmış, genel olarak haberler Lies'ye karşı herhangi bir nedenle suçlamada bulunabilecek bir mürit bulmak üzere Nantes'taki tüm camilerde turlamaktadır. **“Sözde suçlu”** olduğundan dolayı, ona kabahatler bulunmalı. **Cumhuriyetin günah keçisi** olduğu için en üst seviyede suçlamalarda bulunulmalı... Ama ne? **Günlük hayatımda da moralimde inişler ve yıkışlar oluyor, maruz kaldığımız gözü dönmüşlikle sürekli aklıma geliyor, beklemediğimiz iyi bir haberle rahatlıyorum; ancak ailenin annesi olarak, ne olursa olsun, pes etmeye hakkım yok.** Ve şu anda, hakkımızda tüm söylenenlere ve ileri sürülenlere rağmen, peçeli çarşafımla dışarı çıkmakla hiçbir sorunum yok; hatta bazı tepkiler şaşırtıcı. **Bir gün alışveriş yaparken, yaşı kemale ermiş bir adam peçeli kadınları eleştirdiği her an için benden özür dilemeye geldi. Çarşafa karşı televizyonda yapılan propagandayı aptalca takip ettiğini ve kendi kendine bunu gerçeklen hiç düşünmediğini belirtti. Bu hikayeye birlikte içimden bir parça kayboldu, bu deneyimden önce gözüme büyük gözükten bazı zorluklar, önemsiz hale geldi. Ayrıca Yaradanıma yakınlaşmama olanak verdi ve inancım gücümü ve her şeye karşı cesaretimi korumamı sağladı.** Yarımın ne getireceğini bilmiyorum; fakat bundan arınmış ve ödüllendirilmiş bir şekilde çıkma isteğindeyim: **“Allah birisi için iyilik isterse, o olur.”** Ülkemiz Fransa'da dinimizi özgürce yaşamaya karar verdik. Özgürlüğün, Eşitliğin ve Kardeşliğin Ülkesinde. Ve bu ilkeler adına bu

yaşam tarzını benimsedik. Diğer Fransızlar başka bir şekilde yaşamaya karar verdi. Onlara bu konuda karışılmıyor.

ARKA KAPAK

Peçenin ardındaki hayat...

Her şey, peçeli halde araba kullanırken polis tarafından çevrilip para cezasına çarptırılmasıyla başladı. Gerekçe, kadının “**peçeli çarşaf giymesi sonucu görüş mesafesinin azaldığı**”ydı. Bu olaydan sonra dünyanın gözü Fransa’nın Nantes kentine odaklandı. Sandrine Mouleres adlı Müslüman kadın manşetlerden inmedi, televizyon kanallarında hep birinci haber olarak gösterildi. Müslümanlar uygulamaya başkaldırdı, sokaklar peçeli Sandrine’nin fotoğraflarıyla yürüyen insanların meskeni oldu. Ailesiyle birlikte köşe bucak gazetecilerden saklanan, bir taraftan da hakkını arayan kadının bir trafik cezası ile başlayan ve devlet meselesi haline gelen peçesi neden bu kadar tepki almıştı? Fransız kimliği taşıyan bu kadın neden linç edilmek istenmişti?

Peçenin ardında saklanan ve pek çok insana gizemli gelen Müslüman bir kadının hayatı milyonlarca insanın merakına neden oldu. Acaba peçeli bir kadının özel hayatında neler oluyordu? Peçe bir masum yaşam tarzı mıydı yoksa siyasi bir gösterge miydi? Milyonlarca insan bu sorunun yanıtını aradı, tartıştı, devlet adamları açıklama yaptı, köşe yazarları günlerce olayı konuştu... Avrupa’nın göbeğinde yaşanan bu olay hala da sıcaklığını koruyor...

İşte elinizdeki bu eser, Peçeli Sandrine’nin gün gün yaşadıklarını yazdığı ‘**belgesel bir kitap**’. Sandrine’nin kaleme aldığı bu kitap tüm dünyada milyonlarca sattı, her sayfası büyük tartışmalara neden oldu ve hala en çok satanlar listesinde duruyor.

DÜZENLEYEN

CELAL SANCAR

08.07.2017/ANKARA